

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2326

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Veliko kulurno delo

Tega meseca se je vršilo v Ljubljani zborovanje slovenske institucije, ki je šlo malo-dane neopaženo mimo naše širše javnosti, dasi nam je nudilo pregled bogatega in za slovenski narod zelo pomembnega kulturnega dela. Bil je to občni zbor **Leonove družbe**, ki ji je predsednik univerzitetni profesor Franc Lukman. Treba je, da se naša publicistika ozre nanj tem bolj, ker se delovanje te odlične znanstvene družbe po vojni obrača pretežno na zgodovinsko in kulturno publicistično področje, ki je najsplošnejšega interesa in važnosti za nas.

Po aktualnosti gre med publikacijami Leonove družbe, o katerih se je na občnem zboru podal referat, vsekakor letos prvo mesto knjigi statističnega dokumentarnega in spominskega značaja »Slovenci v desetletju 1918-1928«, ki je izšla pod uredništvom družbinega podpredsednika dr. Josipa Mala. Velikodušna podpora oblastnih odborov v Ljubljani in Mariboru, občin v Ljubljani, Mariboru in Celju, Katoliškega tiskovnega društva, Zbornice za TOI v Ljubljani, Delavske zbornice in oblastne zaloge šolskih knjig ter nekaterih neimenovanih prijateljev družbe je omogočila to lepo knjigo in podala dokaz o veliki solidarnosti in umevanju vseh naših večjih javnih korporacij za kulturne zadeve slovenskega naroda.

Ne smemo pa pri tem seveda pozabiti znanstvenih del, ki pomenijo temelje našemu kulturnemu delu sploh. Sem spada pod tem vidikom prvenstvo izdajanju »Gradiva za zgodovino Slovencev v srednjem veku«, katerega peti zvezek bo, kakor smo izvedeli iz predsednikovega poročila, obsegal drugo polovico 13. stoletja in se že pripravlja. Glede prekinjenja izdaje »Škrabčevih jezikoslovnih spisov« vztraja družba v principu na njih nadaljevanju, vendar pa se bo sporazumno z dr. Breznikom in vodilnimi slavisti ljubljanske univerze omejila na izdajo tistih spisov, ki so pri današnjem stanju slovenskega jezikoslovja še vedno aktualni. Pripravljajo se tudi izdaje drugih za novejšo zgodovino Slovencev temeljnih del. Zelo važna je dalje izdaja doktorske disertacije dr. Fr. Zwitterja »Starejša kranjska mesta in meščanstvo«, ki jo je družba izdala s podporo g. komisarja ljubljanske oblasti samouprave.

V vrsto publicističnih izdaj družbe spada v prvi vrsti »Čas«. Zadnje leto je postal zopet mesečnik, radi česar se je moral nekoliko povečati tudi njegov obseg. Naglašala se je potreba, da vsi prijatelji krščanske slovenske kulture to odlično revijo, ki šteje med svoje sotrudnike naše najboljšje moči, pri stremeljenju povečati naročniški kader podprejo. Drugo družbino podjetje te smeri je »Znanstvena knjižnica«, ki jo izdaja Leonova družba skupno z Mohorjevo. Kot prvi skupni zvezek je izšla kot druga knjiga cele serije Aleša Ušeničnika »Knjiga o življenju« v času primerno predelani in izpopolnjeni novi izdaji.

V počastitev spomina svojega duhovnega očeta škofa dr. Ant. Mahničja je Leonova družba po njegovi smrti ustanovila tako zvano »Mahničjevo ustanovo«, katere namen je omogočati mladim slovenskim znanstvenikom nadaljevanje in izpopolnitev njihovih strokovnih študij v inozemstvu v svrhu povečanja kadra znanstveno samostojno delujočih moči. Fond je zadnja leta narastel, tako da je bilo mogoče v skromni meri ugoditi vsem zadnje leto predloženim prošnjam in uživajo ob prehodu v novo poslovno leto podporo Leonove družbe štirje v tujih znanstvenih središčih se izpopolnjujoči absolventi naše univerze.

Iz tega površnega pregleda družbinega delovanja razvidimo, da se je njeno delovanje v desetletju po vojni pod vodstvom dveh agilnih predsednikov, sedanjega škofa na otoku Krku dr. Jos. Srebrničja in prof. ljubljanske univerze dr. Frana Lukmana močno izgradilo in sistemiziralo. Najvišji cilj družbinega delovanja so znanstvena temeljna dela, tem se kot redno s časom se razvijajoče objave pridružujejo publikacije, katerih namen je smoteno oblikovanje naše kulturne fiziognomije in cilj je znanstveno obvladovanje snovi temeljno in jim pa aktivno poseganje v duhovni sferi sodobnosti. V zavesti, da je takim podjetjem mogoče dati trajno življenje le, če jih neprestano pomlajamo in sistematično nadomeščamo odmrle delavne sile, je družba ustanovila Mahničjevo ustanovo. Tako se družbino delovanje javlja in razvija v treh logičnih stopnjah: skrb za znanstveni naraščaj, znanstveno fundirana aktivnost v duhovnem življenju sodobnosti in ustvarjanje trajnih znanstvenih vrednot.

Vprašanje ljubljanske akademije

Delegati zagrebške in belgrajske akademije proti ustanovitvi nove akademije v Ljubljani

Belgrad, 28. nov. (Tel. »Slov.«) Te dni so se sestali, kakor je časopisje že javilo, v Belgradu zastopniki belgrajske in zagrebške akademije znanosti in umetnosti. Na dnevnem redu je bilo poleg drugih aktualnih vprašanj tudi stališče odbora obeh delegacij glede osnivanja akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. V razgovoru se je sicer naglasilo, da se je vprašanje o osnovanju posebne slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani prepuščilo v odločitev plenarnemu odboru, ki se bo sestal prihodnje dni. Vendar pa, kot je Vaš dopisnik izvedel iz povsem avtentičnega vira, je ta izjava le formalnega

značaja. Delegati akademije znanosti in umetnosti iz Zagreba in Belgrada so bili složni v tem, da podasta svoje mnenje, da je posebna akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani nepotrebna in bo torej odbor glasoval proti tej ustanovitvi. Na istem sestanku se je nadalje sklenilo ožje sodelovanje zastopnikov zagrebške in belgrajske akademije. Četudi bo torej sklican v prihodnjih dneh sestanek glavnega odbora obeh akademij, je pričakovati, da se bo v smislu sedaj storjenega sklepa izjavil proti ustanovitvi posebne akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Za vse telovadne organizacije eno merilo

Nobene razlike med sokolstvom in orlovstvom glede državljske in nacionalne vzgoje mladine

Belgrad, 27. nov. (Tel. »Slov.«) V Belgradu se mude zastopniki Jugoslovanske sokolske zveze, da med drugim razpravljajo tudi o vprašanju združenja, oziroma skupnega dela vseh jugoslovanskih telovadnih in sportnih organizacij. V intervjujih so nekateri zastopniki sokolstva govorili, ko da bi bila sokolska zveza edina organizacija, ki bi imela v sedanjem ustroju države še pogoje za obstanek. V zvezi s tem so naglašali, naj bi druge sportno-telovadne organizacije vstopile v jugoslovansko sokolsko zvezo. Seveda bi morale preje sprejeti program in načela te zveze. Nekateri so nadalje povdarjali, da se od strani jugoslovanske sokolske zveze ne bi delalo posameznim članom drugih sportnih in telovadnih društev nobenih težkoč pri vstopu v Savez. Očitna tendenca teh vesti je bila, da bi se sokolska zveza reklamirala kot edina zveza, ki ima v sedanjem položaju še pogoje za ob-

stanek.

Zastopniki Jugoslovanske sokolske zveze so se tekom včerajšnjih in današnjih posvetovanj pri merodajnih faktorjih informirali o položaju, ki nastane za posamezne sportne in telovadne organizacije po uveljavljenju bodočega zakona o telesni vzgoji. Kakor se je Vaš dopisnik informiral na merodajnem mestu, se je zastopnikom sokolstva povdarilo z vso odločnostjo, da je enakopravnost določena napram vsem in da se v nobenem oziru ne bo delalo nobene izjeme. Povdarilo se je nadalje, da merodajni krogi ne vidijo, n. pr. glede državljske vzgoje in glede nacionalnosti nobene razlike med člani Jugoslovanske sokolske in Jugoslovanske orlovske zveze. Zakon, ki bo izšel, bo določil za vse enako. Kdor bo hotel sodelovati v sportno-telovadni organizaciji, se bo moral pač pokoriti odredbam zakona.

Sestanek avstrijskega episkopata

Dunaj, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Avstrijski episkopat se je včeraj sestal pod predsedstvom kardinala dr. Piffla k razgovoru o najvažnejših aktualnih cerkvenih in kulturnih vprašanjih. Sestanek so se udeležili salzburški nadškof dr. Rieder, celovski knezoškof

dr. Hefter, knezoškof v St. Pölten dr. Memmelauer, linški knezoškof dr. Gföllner, graški knezoškof dr. Pawlikowsky ter innsbrški škof dr. Waitz. Pri otvoritvi jih je pozdravil papeški nuncij, nadškof Sibillia.

Zahvala Brianda

Belgrad, 27. nov. (AA.) Minister zunanjih poslov dr. Voja Marinković je sprejel od francoskega ministra zunanjih zadev Aristida Brianda brzojavko te-le vsebine:

Francoska vlada je globoko ganjena od izjav sožalja, ki jih je Vaša ekscelencija blagovolila poslati ob smrti Clemenceauja, in pošilja jugoslovanski vladi tople izraze svoje najiskrenejše zahvale. — Aristide Briand.

Stanje Poštne hranilnice

Zagreb, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Poštna hranilnica je objavila pregled dela svojih podružnic do 30. septembra 1929. Iz tega pregleda se vidi, da je imela podružnica v Belgradu 30. sept. t. l. 3530 lastnikov čekovnih računov, zagrebška 5270, ljubljanska 5088, sarajevska 2747, skopeljska 787. Skupni promet je znašal: Dohodkov je bilo 2.779.578.770.92 Din, izdatkov pa 2.813 milijonov 795.715.88 Din. Kakor se iz pregleda vidi, napreduje število lastnikov čekovnih računov v Zagrebu in Ljubljani konstatno.

Proglas JNS

Zagreb, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Uprava JNS je izdala na vse športnike v državi proglas, v katerem pravi, da bo uprava strogo pazila na sportno disciplino v državi. Zoper vse tiste, ki bodo skušali kaliti mir, bo postopala kar najstrožje. Nadalje je bilo na seji sklenjeno, imenovati namestnike za one člane odbora, ki so v zadnjem času izstopili. Nazadnje se je sklenilo sestaviti poseben pravilnik za skupščine JNS.

Leonova družba malo govori o sebi, premalo propagira svoje delo in se zato tudi premalo opaža njena izredna žilavost in živahnost. Nikakor ne pretiravamo, če trdimo, da je v znanstvenem življenju Slovencev njen pomen prvovrsten in da poleg zarodka naše znanstvene akademije, »Znanstvenega društva za humanistične vede«, z uspehom vzdržuje svoje stališče.

Naj nam bo njen vsakoletni občni zbor

Danes se sestane italijanski parlament

Rim, 27. nov. AA. Veliki fašistični svet se sestane na zasedanje 16. decembra. Smatrajo, da bo zakonski načrt o preureditvi velikega fašističnega sveta proučila posebna parlamentarna komisija.

Ministrski svet bo imel svojo prihodnjo sejo 19. decembra in bo razpravljal na tej seji o pravnem položaju fašistične milice.

Italijanski parlament pa se sestane jutri popoldne. Predsednik parlamenta bo podal parlamentu vse podatke o poroki italijanskega prestolonaslednika Umberta z belgijsko princeso Marijo. Listi napovedujejo, da bodo pri tej priliki v parlamentu velike manifestacije. Parlament bo nato izvolil enega podpredsednika, enega kvestorja in enega tajnika. V razpravi bo v teku tega zasedanja več zakonskih osnutkov. Predvideno je, da bo zasedanje trajalo 20 dni.

Imenovanja

V banski upravi dravske banovine: za agrarnega inspektorja v 4-I dr. Anton Šaplja, insp. agrarne direkcije v Ljubljani.

V sreskih načelstvih: v Mariboru za višjega agrarnega svetnika v 5-I Jan Ostojnik, inspektor agrarnega urada v Mariboru; za agrarnega uradnika v 1-III Janko Križaj, tajnik agrarnega urada v Mariboru, za agrarnega uradnika v 1-III Marija Pfeleferer, višji revizor agrarnega urada v Mariboru; v Ljubljani: za agrarnega uradnika v 1-III Simon Rižnar, višji revizor agrarnega urada v Ljubljani.

povod, da opozorimo našo kulturno javnost na njen ogromni pomen in jo pozovemo, da propagira »Čas«, ga pridno čita in naroča ter da naša denarna inteligenca začne smatrati za svojo dolžnost tako iz hvaležnosti do dobrotnikov, ki so ji iz dna slovenske revščine pomagali do znanstvenih in družabnih položajev, kakor iz skrbnosti za bodočnost našega znanstvenega naraščaja, da podpira z volili in darili »Mahničjevo ustanovo«.

Jasna beseda

Če so Jutrovi podatki točni, je g. Gangl, starosta Sokola, izjavil belgrajskim novinarjem med drugim tudi to, da more vsak Orel vstopiti v Sokola, ako sprejme nacionalno ideologijo jugoslovanskega sokolstva, dalje, da je vera najintimnejše čustvo vsakega posameznika in se ne sme izrabljati v druge namene, končno, da bi mnogi Orli radi vstopili v Sokola, ovira pa jih pri tem njihovo vodstvo.

Ugotavljamo:

1. Ideologije ne bo orlovstvu narekovalo sokolstvo. Orel se v tem oziru od Sokola nima absolutno ničesar učiti. Orli so vsaj prav toliko navdušeni za jugoslovansko državno misel in so v tujini že morda več naredili za ugled naše države kot Sokoli. Vsako namigavanje, kakor da bi bili Sokoli edina pristna jugoslovanska telovadna organizacija, enkrat za vselej odločno odklanjamo. Časi, ko so taka namigavanja pri raznih belgrajskih vladah kaj zalegla, so že davno minuli.

2. Naj se nam jasno pove, kje orlovstvo izrablja vero v »druge namene«. Mislimo pa, če sme ena organizacija vzgajati svoje člane po načelih svobodomiselnosti, jih sme druga po načelih deseterih božjih zapovedi in s sredstvi, ki jih nudi vera. Mi se prav dobro zavedamo, da je baš orlovska organizacija dala državi celo množico telesno in dušno najbolj zdravih fantov.

3. Naj nam pove g. Gangl enega Orla, ki bi rad vstopil v Sokola, pa ga pri tem ovira orlovsko vodstvo. Članstvo pri orlovski organizaciji je svobodno in vsakdo more izstopiti, kadar hoče. Vemo pa, da ga danes ni Orla, ki bi rad pristopil v Sokola — težko bi se našla izjema. Zakaj vsaj slovensko sokolstvo natančno ve, v kakšnem razmerju stoji z ogromno večino slovenskega ljudstva.

Zaboljšanje naših semen

Belgrad, 27. nov. AA. Ministrstvo poljedelstva je začelo z akcijo za poboljšanje kvalitete naših semen, da bi mogle naše žitarice vzdržati konkurenco na tujih tržiščih. Da bi se omogočilo čim boljše čiščenje semen, je minister poljedelstva sklenil, da v okvirju razpoložljivih sredstev podpre žitne zadruge, da bi si te mogle nabaviti trijerje za čiščenje semen. Za enkrat je dal take podpore žitnim zadrugama v Kumanovem in Vučitrnu, vsaki po 48.000 Din. Vsaka žitna zadruga, ki bo prejela tako pomoč od države, je dolžna, da ustanovi trijersko postajo, ki bo na razpolago vsem okolišnim poljedelcem za čiščenje semen. Ako bodo ministru za poljedelstvo potrebni krediti na razpolago, bo gledal na to, da si po možnosti vsi kraji naše države omislijo potrebne trijerje za čiščenje semen.

Vesti iz Hrvatske

Zagreb, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Kako znano, se bo postavil v Belgradu spomenik Franciji kot znak hvaležnosti našega naroda Franciji. Ta spomenik bo izdelal zagrebški umetnik Ivan Meštrovič. O tem spomeniku je te dni pisal že pariški »Temps«. Kakor čujemo, bo to eden največjih spomenikov v naši državi in bo stal na belgrajskem Kalimegdanu.

Split, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Sinoči so se sestali v Splitu zastopniki vseh nacionalnih društev v Splitu ter se posvetovali o proslavi 1. decembra. Proslava se bo izvršila na kar najsvetelnejši način. Sklenilo se je, da se vsa okna v mestu okrase z zelenjem.

Split, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Tukaj je umrl sodnik apelacijskega sodišča dr. Anton Fabio, ki je bil znan kot velik nacionalni delavec.

Split, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Tovarna »La Dalmatienne«, ki je svojčas prevzela večji del akcij italijanske tvrdke »Sufid« v Dalmaciji, bo te dni začela z razširjenjem svoje elektrarne v Krajevcu. V ta namen je zaprosila dovoljenja za postavitve skladišča za eksplozive, katerega potrebuje za napravo tunela.

Iz državnega sodišča

Belgrad, 26. nov. AA. V državnem sodišču za zaščito države so napovedane te-le razprave:

2. decembra proti Karlu in Elizabeti Ledinck zaradi širjenja komunistične propagande;

6. decembra proti Valčiku Tončiku in Ivanu Mladenoviću zaradi špijonaže v korist neke sosedne države;

9. decembra proti Jovanu Trajkoviću in drugom zaradi širjenja komunistične propagande;

12. decembra proti Jovanu Fuksu in drugom zaradi širjenja komunistične propagande;

16. decembra proti Madjoši Čapi in drugom zaradi širjenja komunistične propagande;

Vlad. Pušenjak:

Prvi proračun dravske banovine

2. Dosedanji izdatki centralne vlade.

Vsled razširjene kompetence bana bo treba v proračunu banovin postaviti v izdatke za posle, katere je dosedaj vršila centralna vlada. Nekateri se bodo dali točno navesti po podatkih državnega proračuna za leto 1929-1930, pri drugih se bodo isti mogli le približno oceniti.

Iz resora ministrstva prosvete prevzame ban skrb za ljudske in srednje šole.

Na ljudskih šolah v Sloveniji je po državnem proračunu 3788 učiteljev in učiteljic, 130 mest je površ se določenih za nova imenovanja, na meščanskih šolah pa 255 učiteljev in učiteljic, 19 mest je določenih za nova imenovanja. Izdatki za učne moči, za katehete in za vzdrževanje gospodinskih šol znašajo okrog 94 milijonov Din, torej za 50% večji ko vsi izdatki mariborske oblastne samouprave.

Na srednjih šolah v Sloveniji je 264 učnih moči, na učiteljskih pa 113 učnih moči. Izdatki za iste znašajo okrog 14 in pol milijona Din. Pri proračunu za šolstvo bo treba upoštevati nagrade za katehete in subvencije za vzdrževanje višje gimnazije v Murski Soboti, za katero sta doslej skrbela oba oblastna odbora.

Iz gradbenega ministrstva odpadejo na banovino vsi izdatki, katere je izdajalo ministrstvo za gradbeno direkcijo v Ljubljani, ki znašajo 16 milijonov Din, iz ministrstva za šume in rude 3 milijonov Din, iz ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje 5 milij. Din, iz ministrstva za agrarno reformo 2 milij. Din, za ostale posle pa 2 milij. Din.

3. Osební izdatki za upravo banovine.

Za posle, katere bo v bodoče vršil ban, je bilo po dosedanjem dvotirnem sistemu in radi tega, ker je bila Slovenija razdeljena v 2 oblasti, na razpolago uradništva velikih županstev v Mariboru in Ljubljani ter uradništvo oblastnih samouprav v Mariboru in Ljubljani; mnogo agent, katere prevzame ban, pa se je izvrševalo pri centralni vladi v Beogradu. Ker odpade Medžimurje in okrajno glavarstvo v Črnomlju z 120.000 prebivalcev, pridodani okraj Čabar pa šteje le 7.632 prebivalcev, in ker bo v bodoče v veljavi enotni upravni sistem, vsekakor ne bo potrebno toliko število uradništva ko doslej. Precizno se ne more reči, koliko se bo na izdatkih za uradništvo prištedilo, z veliko verjetnostjo pa se lahko poudari, da bosta za bodoče brezhibno funkcioniranje uradniškega aparata v banovini zadostovali dve tretjini uradništva obeh velikih županstev in oblastnih samouprav; stroški za upravo banovine bi znašali razen stroškov pod označbo Osrednji urad navedenih spredaj, Okrog 15 milij. Din. (V proračunu banovin pa bo treba tudi sprejeti znatne kredite kot subvencije mestnim občinam v svrhu vzdrževanja policije, ker mestne občine same ne zmorejo teh ogromnih novih bremen.)

Mesto dosedanjih oblastnih skupščin bo gotovo, ko se bodo povrnila redne razmere, delovala kaka banska skupščina, katere naj ne bo prevelika. Zadostuje, ako se za vsakih 30.000 prebivalcev voli en zastopnik, ker je pri manjših skupščinah delo plodovitejše, kar je posledica boljše kvalifikacije zastopnikov. Izdatki oblastnih skupščin v Mariboru in Ljubljani so znašali Din 710.000 in 944.076, skupaj 1.654.076.

O točnih izdatkih za banovinske skupščine govoriti je prezgodnje, ker se ne ve, kak delokrog bodo imele, kako bo njih ustrojstvo, koliko časa bo vsako leto trajalo njih zasedanje, lahko pa trdimo, da bo zadostoval kredit v znesku 1 milij. Din. Skupni izdatki banovine bi bili približno ti: Dosedanji izdatki oblastnih samouprav 128.885.496 Din; dosedanji izdatki centralne vlade 138.500.000 Din; osebni izdatki za upravo banovine 15.000.000 Din; izdatki banovinske skupščine 1.000.000 Din. Skupaj 283.385.496 Din.

Ako so izdatki za posamezen resor preizkušeni, so izdatki za upravo banovine sigurno previsoki, ker se bo velik del izdatkov banovine pokrival iz kredita za Osrednji urad, navedenega pod izdatki dosedanjih oblastnih samouprav.

(Konec prihajajči.)

Italija za tesnejše stike s Grško in Turčijo

Rim, 27. nov. AA. Včeraj je Mussolini sprejel bivšega italijanskega ministra financ grofa Volpija, ki se je vrnil s potovanja po Turčiji in Grčiji. Grof Volpi je odpotoval v Angoro na poziv turške vlade, ki ga je povabila, da se z njim posvetoje in da izve njegovo strokovnjaško mnenje o raznih finančnih vprašanjih. Mussoliniju je poročal o možnosti še tesnejših gospodarskih in trgovinskih stikov med Italijo in Turčijo. Po prometu in po trgovinskih zastavah na ladjah zavzema v trgovini s Turčijo Italija prvo mesto. Enake posvete je imel grof Volpi v Ateni. Merodajni činitelji so se uverili o možnosti italijansko-grškega sodelovanja pri gospodarski povzdigi Grčije, zlasti pa o možnosti hidroelektričnih obratov. Italijanski listi poročajo, da je Mussolini izrazil svoje zadovoljstvo s poročilom grofa Volpija.

Španska plačala stabilizacijsko posojilo

Madrid, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Ministrski svet je včeraj zvečer sklenil, da se bo inozemski dolg, ki se je svoječasn najel za ustaloitev peze, v kratkem poravnal v zlatu. Od tozadevnega izvoza zlata se pričakuje ugoden vpliv na stanje kurza, ki najbrže ne bo izostal.

4 rudarji ubiti

Duisburg, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Včeraj zvečer je vdrla v rudniku Thyssen voda v rove, radi česar so bili ubiti štirje rudarji, osem pa je bilo lahko ranjenih.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo, toplo vreme od zapada.

Avstrijski notranji položaj se poostril

Nova zaupnica večine dr. Schoberu

Dunaj, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Parlamentni položaj se je danes zopet poostril. »Neuigkeitsweltblatt« poroča, da je zvezni kancler dr. Schober, ki hoče ustavno reformo vsekakor še ta teden stvarno zaključiti, obvestil stranke, da bo demisijsiniral, če se mu ne pooreči njegova namera. Stranke večine so na to odgovorile dr. Schoberu z novo zaupnico in mu zagotovile, da bodo glasovale za ono ustavno reformo, ki jo hoče zvezni kancler sam zagovarjati pred narodom. List izjavlja: Socialni demokrati torej vedo, da imajo slej ko prej opraviti s strnjeno fronto in z zvez-

nim kanclerjem, ki išče svoj cilj na parlamentarnih tleh. Domneva se, da se je dosegel do sedaj med večino in manjšino samo sporazum o pravici zveznega predsednika do izdajanja naredb v silo. Glede volivne reforme stojijo stranke večine same na odklonilnem stališču. Landbund in Velenemci so proti temu, da bi se zmanjšalo število mandatov. Glavne težkoče bodo v šolskem vprašanju, ker socialni demokrati nočejo popustiti glede svojih uspehov pri »Glöckelschule« na Dunaju. Načelno vztrajajo tudi pri tem, da ne dopuste spremembe v položaju Dunaja kot dežele.

Češkoslovaška vlada še ni sestavljena

Praga, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Pogajanja za sestavo meščanskega socialističnega kabineta pod vodstvom Udržala so do danes napredovala tako, da bi se imela popoldne že objaviti ministrska lista. Socialisti pa so bili zelo presenečeni, ker bi imeli dobili samo najnepomembnejša ministrstva. Udržal je rezerviral za socialiste šest ministrstev, za meščanske stranke pa devet. Socialisti so zahtevali vsaj razmerje šest proti osem. Posebno ogorčeni so bili socialisti zato, ker bi imeli dobili meščanske stranke najvažnejše politične in gospodarske resore, socialisti pa le manj važne. Voditelji socialistov so tudi odkrilo izjavili svoje ogorčenje in odrekli svoj pristanež za tako ministrsko listo. Češka ljudska stranka se je v načelu izrekla za vstop v vlado, odklonila pa je dodeljene resore kot nepomembne. Obljubilo se ji je nato delovno ministrstvo, ki ga je vodil do sedaj nemški

agrarar Spinna, za kar bi nemški agrarci dobili zdravstveno ministrstvo. Navzlic temu se je zdelo, da je Udržalova koncepcija popolnoma propadla in govorilo se je že o tem, da se izločijo agrarci, proti katerim bi se združili socialisti in češka ljudska stranka v črno-rdečo koalicio. Šramek pa smatra sedaj tako koalicio za nemogočo, nakar so se vršila z Udržalom pogajanja za revizijo ministrske liste. Ta pogajanja se bodo jutri nadaljevala. Še vedno je torej v ospredju pogajanj sestava meščanskega socialističnega kabineta. Spor gre še vedno za to, da se predružači število dodeljenih resorov, s katerim niso zadovoljni niti socialisti niti češka ljudska stranka. Češki socialni demokrati bi po današnjih načrtih Udržala s svojimi 43 mandati imeli dobiti samo dve ministrstvi, za pravosodje in socialno skrbstvo, dočim bi imeli dobiti narodni socialisti zunanje in poštno ministrstvo.

Pred pomorsko razorožitveno konferenco

Japonska odločno proti odpravi podmornic

Pariz, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Včerajšnja ministrska konferenca o vprašanju razorožitve na morju se je vršila po izjavah »Journala« samo v to svrhu, da se odstranijo gotove razlike v mnenjih o paktu samem. Posvečevanja se bodo prihodnje dni nadaljevala. »Matin« piše, da bo francoska vlada odločno odklonila na londonski konferenci kakor nekoč v Washingtonu, vsako klasifikacijo različnih ladijskih kategorij s koeficienti. »Petit Parisien« poroča, da se bodo prihodnje dni nadaljevala posebna pogajanja z Italijo. Veliko upanja stavlja v Parizu na prihod japonskega delegata, ki je že sedaj odpotoval v Pariz na preliminarni razgovor z Briandom o vprašanju odprave podmornic.

London, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Japonski cesar je včeraj odobril instrukcije japonskega delegata za mornariško konferenco. Japonska

zahteva 70 odstot. delež za desetonske križarke z 8 »Inche« kanoni in s tem, da ostanejo njene podmornice. Japonska je proti temu, da se podmornice odpravijo. Zahtevala bo tudi 70 odstot. delež pri lahkih križarkah in rušilih, ki pa se lahko zniža, če se doseže prej omenjeni delež glede desetonskih križark in razen tega pariteta pri podmornicah. Za velike bojne ladje se je tonaza reducirala na 25.000 ton in oborožitev na 14 topov. Kot življenjska starost za ladje se predlaga: za velike bojne ladje 25 let, za križarke 20, rušilec 16 in podmornice 13 let.

Francija proti paritetu z Italijo

Pariz, 27. nov. (AA.) Pogajanja med Francijo in Italijo o razorožitvi so bila prekinjena. Francija je odbila zahtevo Italije po paritetu.

Stalin vnovič zmagal nad desničarji

Buharin-Rikova skupina kapitalrala

Berlin, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Nova zmaga Stalina nad desničarsko opozicijo, ki se kaže v tem, da se je podvrgla Buharin-Rikova skupina, bo povzročila po vestek »B. Z. am Mittag« že dolgo pričakovane spremembe na najvišjih vladnih mestih. Rikov bo odložil predsedstvo v svetu ljudskih komisarjev. To najvišje mesto se bo spojilo z vodilno skupino v komunistični stranki, to je s Stalinovim krogom. Stalin pa najbrže tega mesta ne bo prevzel sam, ker se je do sedaj izogibal, vršiti reprezentativne posle, ki so za šefa vlade neizogibni ter bo najbrž prevzel predsedništvo Molotov, prvi pomočnik Stalina v tajništvu stranke. Imenuje se tudi Andrejev, pred-

sednik narodnostnega sveta, kot poglavar sovjetske unije, ki pa do sedaj skoro nikdar ni nastopal politično. Rikova bodo postavili najbrž na kako zunanje-politično mesto. Morda postane Čičerinov naslednik v ljudskem komisariatu. Če pa pripade to mesto Litvinovu, bo Rikov prevzel kako drugo primerno mesto v zunanjem uradu. Po razgovorih z berlinskimi poslanikom Krestlinskimi se sklepa tudi na to, da bo morda Krestlinski poklican v moskovsko centralo, dočim bo mesto v Berlinu zasedel kdo drugi.

Računa se tudi s tem, da se bodo na celi vrsti važnih položajev odstranili pristaši Buharinove desničarske skupine.

Posledice kitajskega apela

Ali bodo mogle signatarne države Kellogovega pakta prisiliti sovjeete, da spoštujejo svoj podpis na tem paktu

Ruska mandžurska oienziva se ustavila

London, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Iz Nankinga se potrjuje, da je kitajska vlada apelirala na Društvo narodov in na podpisnike Kellogovega pakta, da bi storili primerne korake, da se ustavi ruska invazija na kitajsko ozemlje. Kitajska vlada izjavlja v apelu, da je Sovjetska unija vdrla na kitajsko ozemlje brez vojne napovedi, da je zasedla kitajska mesta in pomorila neštete kitajske državljane. V Evropi so kitajski diplomati že storili korake, da sondirajo pri raznih vladah, kako bodo sprejele njen korak. Rusko prodiranje v Mandžuriji se je ustavilo pri Taganu, na postaji vzhodne sibirske železnice, 40 milj od meje.

Zeneva, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Stalni kitajski delegat pri Društvu narodov Vu je imel danes dolg razgovor z glavnim tajnikom Društva narodov Drummondom, tasi niso dospele še nobene definitivne instrukcije za napovedani korak pri Društvu narodov in pri signatarnih državah Kellogovega pakta. Kakor doznava Vaš dopisnik, se namerava sledeče: 1. ali takojšnje sklenjenje Sveta Društva narodov na podlagi čl. 11 pakta, kar bi imelo za posledico takojšnjo uporabo čl. 17, 2. ali staviti predlog, da se postavi rusko-kitajski konflikt na dnevni red januarskega zasedanja Sveta Društva narodov, kar bi signatarnim državam

Kellogovega pakta še dalo čas, poseči v konflikt s posredovanjem, preden bi bilo Društvo narodov prisiljeno, pozvati Rusijo, da se podvrže pogojem pakta Društva narodov, 3. ali enostavno vložiti tožbo pri Društvu narodov zaradi ruskega postopanja in prepustiti Svetu Društva narodov, da ukrene potrebno. Direktni apel na Društvo narodov bi povzročil prvi-krat popolno izvedbo čl. 17. pakta, pripravil bi pa Društvo narodov v zadrego, ker skoro ni verjetno, da bi se moskovska vlada uklo-nila zahtevi Sveta Društva narodov, podvreči se za odpravo konflikta pogojem pakta Društva narodov.

Ker pa sta Kitajska in Sovetska Rusija obenem tudi signatarni državi Kellogovega pakta, bo spričo izjave washingtonske vlade, da hoče doseči spoštovanje Kellogovega pakta, prvi-krat nastalo tudi vprašanje, kako bo to svojo voljo tudi uveljavila. Vu je izjavil, da se Kitajska že dva meseca prizadeva, poravnati spor mirnim potom. Kellogov pakt in pakt Društva narodov sta zato tu, da končata tako resen konflikt brez vojne.

Japonska še čaka

Tokio, 27. nov. AA. Državni podtajnik Zedinenih držav Stimson je pozval japonskega veleposlanika v Washingtonu na razgovor o položaju v Mandžuriji. Japonski veleposlanik je izjavil, da Japonska zaenkrat ne namerava v Mandžuriji ničesar ukreniti.

Kabinetna kriza v Belgiji

Ministrski predsednik Jaspars je podal demisijo svojega kabineta radi flamskega jezikovnega vprašanja. Kako znano, pripada južni del belgijskega prebivalstva romanskim Valoncem, ki govorijo francosko, severni del pa tvorijo Flamci, ki so Germani in govorijo isti jezik kakor sosednja Holandska. Eni kot drugi so po veri katoličani in bila je predvsem verska misel, ki je l. 1830 ta dva različna naroda strnila skupaj v eno državno telo — kraljestvo Belgijo, ki bo prihodnje leto praznovalo svojo stoletnico.

Ker so imeli Valonci za sabo vso Francijo z njeno visoko kulturo, istim jezikom in isto vero, so seveda hitro dobili kulturno in jezikovno premoč nad Flamci, ki v sosedni, povečini protestantski Holandski niso imeli kaj iskati. Na zunaj je polagoma Belgija dobivala vtis popolnoma francoske dežele. Na univerzah, v šolah, pri vojaki, povsod se je govorilo francosko.

Zadnji dve desetletji pa se je pričela med Flamci vzbujati zelo hitro narodna zavest. Mnogo so k temu pripomogli tudi kulturno politični boji. V valonskem (francoskem) delu prevladuje delavstvo in ima socialna demokracija najjačjo oporo. Flamski del je pa povečini naseljen od kmečkega prebivalstva in tam je krščanski element v 4/5 večini. Zahteve Flamcev po jezikovni enakopravnosti so postale vedno bolj glasne in belgijski državniiki niso bili tako kratkovidni, da bi jih preslišali. Tako so Flamci polagoma izvajali Flamsčino za ljudske šole, armada je postala dvojezična in sedaj zahtevajo, da se poflami izmed 4 univerz, ki jih ima Belgija, zaenkrat vsaj ona v Gandu. Vse politične stranke so bile pripravljene na koncesije, ene več, druge manj. Najbolj širokogrudno so se pokazali krščanski demokrati, ki koncedirajo Flamcem popolnoma univerzo v Gandu, dalje srednje in ljudske šole, ki so na Flamskem ozemlju. Tem pa so se uprli liberalci, ki so skupno s krščanskimi demokrati na vladi in tako je vlada padla, ker se niso mogli sporazumeti.

Flamci sami si v svojih zahtevah niso docela edini. En del, ki pa je majhen, je frankofil in je za to, da ostane vse, kakor je. Skrajno desno krilo pa zahteva naravnost priključitev Flamcev, ki štejejo 4 milijone, k Nizozemski. Velika večina pa je za obširno kulturno in politično avtonomijo v mejah sedanjega kraljestva. To bi bila brez dvoma tudi najsmrečnejša rešitev, ker Belgija iaka kakor je, tvori zelo zaokroženo gospodarsko celoto, kjer se industrijski jug in agrarni sever idealno spolnjudeta. Gospodarsko bi pa povečini poljedelska Flandrija od pravtako agrarne Holandske nič ne pridobila, pač pa veliko izgubila. Zato bo pri reševanju flamskega vprašanja prevladala srednja linija, ki bo dala flamskemu narodu avtonomijo, rešitev, ki tudi med Valonci uživa vedno več simpatij. Naj se sestavi kakršnikoli novi kabinet, njegova prva naloga bo, da reši flamsko vprašanje, kar bo predpogoj mirnega medsebojnega sožitja obeh narodov.

Desničarji delajo še naprej težave

Pariz, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Poslanska zbornica je včeraj nadaljevala razpravo o proračunu. Za danes je bila napovedana samo dopoldanska in nočna seja, popoldne pa je bilo prosto za posvetovanje velikih odborov poslanske zbornice. Pri razpravi o proračunu za zunanje stvari se bodo ponovno pokazale difference z Marinom in Franklinom Bouillonem. Marinova skupina je včeraj soglasno izjavila, da je otvoritev saarskih pogajanj vsekakor nevarno početje. Briand bo moral torej pri razpravi o zunanjem proračunu bojevati novo bitko proti patriotom.

Zaupnica Tardieujevi vladi

Pariz, 27. nov. (AA.) Na nocojšnji seji je francoski parlament nadaljeval razpravo o žitnem vprašanju in odbil s 325 proti 263 glasovom predlog radikalnih socialistov, ki so zahtevali posebne bone za izvoz in uvoz žita, ki naj bi se izročali izključno poljedelskim drugim. Pri tej priliki je vlada stavila vprašanje zaupnice.

Angleški mučeniki - svetniki

Rim, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Ritualna kongregacija je sklenila pod predsedstvom papeža, dne 15. oziroma 22. decembra 1929 proglasiti za svetnike angleške mučenike, ki so žrtvovali svoje življenje za vero pod vladami Henrika VIII., Elizabete, Jakoba I. in Karla II.

Drobne vesti

Bukarešt, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Listi objavljajo tri naredbe finančnega ministrstva, po katerih se ima likvidirati premoženje bivših sovravnih avstrijskih, madjarskih in bolgarskih državljanov v Romuniji. Prvi dve naredbi sankcionirata dosedanje stanje, dočim je naredba glede premoženja bolgarskih državljanov nova. Iz tega se sklepa, da so bolgarsko-romunska pogajanja zastala.

Rim, 27. nov. (Tel. »Slov.«) Šef generalnega štaba fašistične milice se nahaja na inspekcijskem potovanju po severovzhodnih obmejnih provincah.

Rim, 27. nov. (Tel. »Slov.«) »Tribune« objavlja obširen dopis dunajskega dopisnika o glasovih avstrijskih in madjarskih listov, ki zahtevajo gospodarski sporazum, to je nekak gospodarsko zvezo med Avstrijo in Madjarsko. »Tribune« pripominja k temu, da ta tendenca niti ni brezsmiselna niti izmišljena.

Rod — od hudiča obseden

Strahote bele kuge

To je morilka, ki uničuje moderne narode. Imeti samo enega otroka ali največ dva, najraje in največkrat pa nobenega — tako posega svet v zakone narave in imenu blagostanja. Ne brez kazni — narodi izumirajo. Bela kuga se zajeda že tudi med nami Slovenci in sega globlje, nego bi hoteli priznati. Treba se le ozreti po mladih zakonih Huje pa je še med Hrvatji in Srbi. Bogata in plodna Slavonija in Srem sta v tem že davno podleгла madžarskemu zgledu. Kakšne so do danes posledice, poroča po »Novostih« ponovno »Hrvatska Straža«:

»Slavonija še vedno izumira. Umira sredi svojega blagostanja in bogastva. A da bi vsaj izumirala! Toda dejansko jo ubijajo, zločinsko, podlo, ostudno. Ubijajo njen naraščaj, njene otroke, še predno so se rodili.

Pojdite po slavonski Posavini, tam od Velike Kopanice do Gunje. Tu so velike, bogate, izključno hrvatske vasi. Med njimi imajo Babina greda, Zupanja in Otok po 1000 hiš, Ivankovo 900, Gradište 800, Cerna in Velika Kopanica 600 itd. To so bogate vasi z močnimi posestvi, kamor še ni dospel tujec, kjer še gospoduje hrvatski kmet. Te lepe in velike hiše, ki so polne in prepolne zemeljskih dobrin, o katerih se mnogim revnim hrvatskim kmetom niti ne sanja, so mrtvašnice hrvatske; iz teh hiš nosijo drugega za drugim na mrtvaških nosilnicah hrvatske gospodarje, stare lastnike in obdelovalce te zemlje. Ni tako daleč čas, ko poneso poslednjega in v te lepe domove se bodo naselili drugi, pametnejši, uvidnejši, človečnejši, poštenjši ljudje; po dvoriščih še bo razlegal vesel otroški vrisk, toda ti otroci ne bodo hrvatski.

Po teh velikih vaseh je polovica hiš, v ka-

terih že leta ni otrok, ni naraščaja. In še leta ga ne bo. »Najmlajši« v hiši so že prekoračili 40. leto. V šolo se vpisuje leto za letom manj dece. Vasi polagoma, a trajno izumirajo. Število smrti presega število rojstev. Še pred 30 leti je imelo Gradište 3500 duš, danes bi jih moralo imeti vsaj 5000, ima jih pa samo 2500. Čez nadaljnih 30 let jih bo imelo samo še 1000, in to samih starcev. Podobno je drugod.

To pustošenje, to ubijanje traja že 50 let in se čimdalje bolj razmahuje. Ženske je obsedel hudič, zblaznile so, povampirile so se, obsedene so. Po veliki večini. Smrt je vrgla koso v travo, ne potrebuje je več. Njen posel opravljajo ženske. Slavonija umira. Umira grdo, sramotno, zločinsko, ubija se sama.

Temu dodaja »Hrv. Straža« dopis iz Podravine, ki poroča: »V moji župniji stoji sedaj stvar tako, da je število rojstev enako številu smrti. A zdi se, da se bo v bližnji bodočnosti položaj še poslabšal. Saj izroča mladi mož svoji ženi takoj po poroki knjigo, ki jo poučuje, kako se more obvarovati materinstva.« Dopisnik nujno poziva katoliško duhovščino in laike ter posebej Družbo sv. Jeronima, naj razširjajo med ljudstvo spise, ki pobijajo belo kugo.

Kolikega pomena je za zdrave, pravne razmere med ljudstvom živa vera, priča v velikem delu katoliška Hercegovina. V mostarski škofiji se je v zadnjih petih letih rodilo 31.473 otrok, umrlo pa je 14.693 oseb. Tako je uhožna Hercegovina, ki mnogokje niti vode nima za svoje otroke, a kaj še kruha, v teh letih podvojila število svojega prebivalstva — kljub stalnemu izseljevanju Hercegovski kmetje in njihove žene pač še verujejo v Boga in spoštujejo njegove zakone.

Listje pada...

Zagorje, 26. novembra.

Listje pada — skoro je že odpadlo in le še gole veje štrle v zrak. Tiho, neslišno se je to zgodilo — po vsakem dežju manj listja manj zelenja.

In kakor bi hoteli posnemati jesensko listje, ki pada, so začeli padati pri nas ljudje.

»Iščem krizantem, velikih, belih — za Zefko.«
»Katero?« »To tu doli, ki je včasih, pred desetletji v farovžu služila in v hiši dedičev svojega gospodarja živi — oziroma je živela.« »Je živela?«
»Seveda — pred pol ure jo je zadela kap.« »Krizanteme za Zefko — tam jih morda dobite.« »Hvala!« — Smrt je postala moderna. K Marnovim v Dolenji vasi je prišla stara vdova. »Sedite, malo kave vam dam.« — »Prosim, prav lepo prosim...« sede na stol in brez slovesa odide. Padla je Marija Medved s stola od kapi zadeta na tla — mrtva. Pri Zefki je še ob mrtvaškem odru žula, sedaj pa po par dneh odhiti za njo.

»Bo pa jutri popoldne pogreb.« »Kaj je že zopet?« »Stara Hacetka je sinoči prišla vsa bolna. Mislili smo, da bi jo danes prevideli, pa je ušla. Kap pa je bilo po njej.« »Kaj, tista, ki se je z njo bavila občinska seja v torek 19. nov. zvečer. Tista, ki je Vincencijeva konferenca v četrtek 21. nov. reševala njeno revščino?« »Da, tista — pa sedaj jo je Bog preskrbel s čim boljšim za vedno.«

»Voglarit pojdemo,« so rekli Zefka in Minčka in še ena njune sorte. V Potoški vasi je »ohcete«. Pri Gorišku so dobili v nedeljo mladega gospodarja. Stari mož se je umaknil, domača hčerka se je poročila na hišo — prišel je zet. Samo en dan je bil oče za »starega«, pa so zavreščali otroci po šoli: »Goriškove stric so umrli. Danes ponoči ob pol dveh jih je zadela kap.« — Kar naravnost s hčerkinega ženitovanja jo je odrinil na oni svet mož, ki je bil vsled svoje segavosti in prijaznosti splošno priljubljen po Zagorju.

Tako torej, smrt! Dobro si začela! Pa kar na hitro! Tudi naša izolirnica je pred dnevi prišla na vrsto in morala oddati prvega mrljca. Triletni Oražmov fantek iz kolonije je ušel s tega sveta. Zapodila ga je škrlatinka. Njegov bratec, ki v III. razred topliške šole hodi in sestra iz II. razreda sta se ji postavila in nista hotela iti. Za enkrat še ne, dasi je oba tudi hudo držalo.

Tako pada listje, tako gredo ljudje. Ta mesec smo jih v Zagorju že 13 pokopali: 6 otrok in 7 odraslih. Štirje tekom osmih dni za kapjo, brez slovesa.

Tam onstran mora biti res že mogočen kader zemljanov. Da bi le v miru počivali!

Ne izgubite poguma

ako Vas mučijo težke bolečine v želodcu in lačnicah, ako trpite radi trde stolice, vrtoglavosti, vznemirjenja, slabega spanja, ako čutite po jedi tiščanje in napenjanje v želodcu! Vzemite tedaj preizkušeno zdravilno specialiteto Figol.

Prepričajte se tudi Vi, da poznano zdravilo Figol urejuje prebavo in Vam vrne zdravje.

Figol proizvaja in ga z navodilom o uporabi vred pošilja po povzetju lekarna Dr. Semelić, Dubrovnik 2/44.

Originalni zabojček s 3 steklenicami stane s poštino in zavojnino vred 105 Din, 8 steklenic 245 Din, a 1 steklenica 40 Din.

Vsak dan prihajajo mnoge zahvale o odličnem delovanju Figola.

Javna zahvala.

P. n. Lekarna Dr. Semelić, Dubrovnik 2/44.

Naročila sem pri Vas 4 steklenice Figola, ki ga je uporabila moja hčerka. Otrok je trpel 6 let od strašnih bolečin, tako da ga je kar zvijalo. Te bolečine so sedaj prenehale, hčerka je dobila dober apetit in se je zredila za 8 kg. Za vedno sva Vam jaz in moja hčerka hvaležni. Pozdravljamo Vas

Janka Jovanovičeva,

Beograd (Prote Mateje 69), 6. III. 1928.

Triletni otrok zgorel

Maribor, 27. novembra.

Stefan Kovačič, triletni sin poljskega delavca iz Brezove pri Framu, se je včeraj v trenutku, ko ni bilo nikogar v kuhinji, preveč približal štedilniku. Hipoma se je siromachu vnela obleka; na krik ubogega otroka je prihitela v kuhinjo mati in sosedje, ki so ognjene zublje, ki so lizali trupelece triletnega Stefana, pogasili. Vendar pa so bile zadobljene opekline tako težke narave, da je revček podlegel poškodbam. Grozna usoda triletnega dečka je vzbudila sočustvovanje v vsej okolici.

Višek praznoverja

Ciganka izvalila iz praznoverne ženske 11 ti-soč dinarjev in oženila s tem ~~šlan~~ — 500 ciganskimi svatovi.

Neverjeten slučaj praznoverja je bil te dni odkrit v Zagrebu. Gre za neki zakonski par, ki je postal žrtev prebrisane ciganke. Mož je bil svoječasnoma nameščen pri železnici, je pa sedaj že upokojen.

Meseca julija je mož ugotovil, da mu je izginilo na neznan način 500 Din. Sredi meseca septembra mu je izginilo 2000 Din. Ta mesec pa mu je izginilo kar 5000 Din. Mož je vprašal ženo, če ona kaj ve, kaj je z denarjem. Ta pa je trdila, da ne ve. Ko mu je zopet izginilo 2200 Din, se je mož razjezil.

»Moraš vedeti, kam je izginil denar. Vedno si doma in to ni prvič, da je izginil denar!«

Žena se je pričela jokati, kar je možev sum le še bolj potrdilo. Pričela je pripovedovati, da prihaja v hišo neka duh, ki jo vedno straši, kadar njega ni doma.

Na možovo siljenje je žena povedala: »Prišel je mal hudiček in mi grozil, da me raztrže, če mu ne dam denarja. Zbala sem se ter vragu izročila 2200 Din.«

Nekaj dni nato je žena pobegnila k svojem očetu v vas Vrbovec. Mož je šel za njo in šele na vasi se je pojasnilo, kam je izginil denar.

Skupnemu prigovarjanju očeta in moža se je neumna ženska udala ter povedala, da je ves ta denar dala neki ciganki Kati Maurovič. Bala se je, da je ne bi mož zapustil, ciganka pa ji je obljubila, da bo moža tako »zacoprala«, da je ne bo nikoli zapustil.

Mož se je nato vrnil z ženo v Zagreb ter policiji ovadil ciganko. Policija je najprej zaslišala žensko, nato pa aretirala ciganko Kato Maurovič, ki je od žene izvalila okrog 11.000 dinarjev. Kakor je policija ugotovila, se je vsa reč zgodila tako: Mož je bil vdovec ter se je poročil v drugo. Še iz prvega zakona je imel hčerko, ki je stanovala pri očetu. Še v mesecu septembru lanskega leta je prišla k ženi ciganka Kata Maurovič ter ji dejala, da bi se njen mož rad ločil in sicer zato, ker ga hčerka nagovarja v to. Žena se je ustrašila, ciganka pa jo je pričela tolažiti in se ji končno ponudila, da ji moža »zacopra« tako, da je nikoli ne bo zapustil.

»Hčerka mi je ponudila 5000 Din.« se je lalaga ciganka, »da zacoprām njenega očeta, da bi te zapustil. Nisem hotela tega storiti, ker te imam rajši, kakor hčerko. Če mi daš ti denarja, ti bom zacoprala moža.« Žena ji je tako dajala večkrat denar, ciganka pa je prinašala neko tekočino, s katero se je morala žena umivati. Daje ji je prinesla nekako korenje, ki si ga je žena dajala pod vzglavje. Za to ji je žena izdala 11.000 Din denarja.

Stara in grda ciganka Kata Maurovič je pričela pri zaslišavanju trditi, da jo je žena prosila, naj zastrupi njeno pastorko. Za to ji je dala 2200 Din. Ciganka pa ni hotela hčerke zastrupiti, pač pa jo je baje »zacoprala«, da bi bila dobra.

»Kakšna pa je bila tekočina v oni steklenici, ki si jo dala ženi?« so vprašali ciganko na policiji.

»Ni bilo nič! Samo malo pepela sem vrgla v navadno vodo in ji ta dala,« je odgovorila ciganka.

Nato je policija zaslišala zopet ženo, ta pa je odločno zanikala, da bi hotela zastrupiti svojo pastorko. Ker se njen mož ni hotel pridruživati kazenskem postopanju, je bila izpuščena na prosto. Ciganka Kata, že večkrat kaznovana radi tatvine, je bila izročena sodišču radi goljufije. Od denarja, ki ga je izvalila iz neumne ženske, se ni moglo prav nič rešiti, ker je ciganka že vse zapravila. Z zadnjim zneskom, ki ga je izvalila, je oženila svojega sina in mu priredila veliko svatbo. Na tej svatbi se je gostilo okrog 300 ciganov — za denar praznoverne ženske.

Ropi in tatvine

Mokronog, 26. novembra.

Ponedeljek, 25. t. m. jutraj je odšel rudar Košir iz Brune vasi pri Mokronogu na delo v Krmel. Doma je ostala v bajtici žena in otroci. O pol šestih jutraj sta stopila v sobo dva dedca, z črno namazanimi obrazji, v rokah pa je eden držal samokres in svetil z električno lučjo. Otroci so morali v posteljo pa potegniti odejo čez glave, ženi sta pa rekla: »Ne upij! Če boš, te ustrelim!« Nato sta prebrskala vso sobo, vzela 2000 Din in vso obleko ter posteljnino. »Če boš za nami upila, boš mrtva.« Pa sta odšla s plenom. Eden je bil velike, drugi srednje postave.

V nedeljo, 24. t. m. bi bila mlada Komarjeva žena pri Sv. Roku skoraj omedlela, ko je našla jutraj gostilniško klet odprto. Tatje so jo prišli obiskati in ukradli do pet veder vina — veliko so ga izlili —, nekaj klobas, salam, sira, kruha in pa slivovke.

Sila potro je naše ljudstvo! Po šentpeterskih hribih se klatijo tatje in roparji. Močno ojačen je orožniški oddelek v St. Rupertu, da polovi te tleče in napravi red. O vlomih v hrame in zidnice slišiš povsod govoriti.

Glavobol
pogosto muči žene in pri-krajša jim marsikatero veselo uro. Tu pomagajo
**ASPIRIN-
TABLETE**
priznane blažilke bolečin.
Nosite jih vedno seboj!
Zahtevajte samo
originalni zavoj
»Bayer« z modro-
belo-rdečo
banderolo.

Skrivnostno pismo begunca

Murska Sobota, 25. novembra.

Svoj čas smo na tem mestu poročali, da je iz tukajšnje bolnišnice na precej skrivnosten način izginil bolnik Karel Horvat iz Bratonce, ki bi moral biti odpremljen radi znakov slabosti v umobolnico na Studencu. Za begunca se je takoj začelo obsežno zasledovanje, ki pa je ostalo brezuspešno, ker je imenovan izginil, kakor da bi ga požrla zemlja. Nekaj časa je bilo vse mirno, tako da je javnost že skoraj pozabila na slučaj. Nenadoma pa se je nekaj zgodilo, kar je spet vzbudilo občo pozornost.

Iz Zagreba je prišlo pismo, ki je datirano v Buxu. Pisal ga je imenovani begunec. V pismu je sporočil, da je na potu v Ameriko. Pismo je zelo zagonetno, in sicer zlasti zato, ker je pisano v Buxu (Švica), oddano pa je bilo v Zagrebu. Na podlagi pisma so se zopet začela zasledovanja, ki bodo gotovo tudi uspešna, ako Horvat morda ni že na morju.

Kakšna bo zima?

Učeni vremenoslovci so se skoraj vsi izrekli tako, da bo letošnja zima zopet izredno ostra. Kmetje, lovci in ribiči so pa nasprotnega mnenja. Takole pravijo: Drevje je letos ohranilo izredno dolgo sveže listje, divje race in gosi je bilo videti še v času, ko prejšnja leta niti sledi ni bilo več za njimi; žabe so pa še sedaj živahne in skačejo po vodi, a kač je videti še toliko, kakor komaj v zgodnji jeseni. Iz vsega tega sledi, da narava še ni pripravljena na zimski počitek in da imamo do pravega mraza še daleč.

Fordova tovarna v Črni gori

Kakor poročajo iz Podgorice, je barski nadškot poslal svojim prijateljem pismo iz Amerike, v katerem sporoča, da bo velika Fordova tovarna avtomobilov tri leta zaporedoma sprejela v službo po 12 Crnogorcev, ki se bodo na Fordove stroške učili v tovarni vseh del, ki so potrebna za vodstvo tako velike tovarne. Dalje je nadškot obvestil svoje prijatelje, da je v pogajanjih s Fordovimi direktorji radi osnovanja velike tovarne avtomobilov v Črni gori in sicer najbrže v Baru. Spomladi pridejo v Črno goro inženjerji te tovarne, da proučijo teren in napravijo načrte.

Odis

Tudi najhujši kadičci

bodo imeli bele, zdrave zobe in stalno sveža usta, ako vporabljajo vsak dan
Odis pasto.

Vso škodo, ki jo čez dan napravi na Vaših zobeh nikotin, Vam zvečer odstrani
Odis pasta.

ROKAVICE

Jelenova koža
Nappa podložene
Lavable - Juhten
Glace - Trico
velika izbira

Srečko Vrščić nasl.
V. Lesjak
Selenburgova ul. 3

Koledar

Četrtek, 28. novembra: Gregorij III., papež.

Osebnosti

== Poroka. Dne 25. novembra se je poročil v Radovljici g. Avgust Mrzlikar z gđ. Fani Trele, hčerko ugledne rodbine v Radovljici.

== Imenovanje pri upravi dravske banovine. Za organizatorja finančnega oddelka dravske banovine je imenovan višji inšpektor finančne direkcije v Ljubljani g. Štefan Sušec.

== Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za upravitelja materiala garnizijskega intendantnega skladišča v Zemunu admira. kap. II. razr. ekonomske stroke Evgen Dolenc; za vršila dolžnosti knjigovodje skladišča topniško-tehničnega zavoda admira. podporočnik topniško-tehnične stroke Ivan Klancar; na službo v poveljsko obojarskega vojnega okrožja peh. kap. I. razr. Ferdo Tratnik; na službo v dunajsko kraljevo bolnico vet. poročnik dr. Dane Novak; za vršila dolžnosti poveljnika 3. bat. 4. divizijona moravske topniške brigade topn. poročnik Josip Simon in za vršila dolžnosti poveljnika 1. bat. 3. divizijona moravske topniške brigade topn. poročnik Slavko Grum.

Novi grobovi

+ Umrla je v Ljubljani v 73. letu starosti gospa Elizabeta Kottar. Pogreb se vrši danes ob 3 pop. od Dunajske ceste št. 9 na evang. pokopališču. — V Ljubljani je umrl 27. t. m. g. Franc Pleško, žel. uradnik v pokoiu. Pogreb bo danes ob 3 popoldne v Poljanskega nasipa 3.

+ V št. Vidu nad Ljubljano je umrl 27. t. m. posestnik Janez Slapničar. Pokopani bo v petek ob 8 zjutraj na šentiviškem pokopališču.

+ Umrl je na Zg. Brniku v 65. letu starosti kapi Janez Kmetič v 65. letu starosti. Pokojni je bil 40 let cerkvenih odnatos podružnične cerkve. Bil je zares priden in srben za lepoto hiše božje.

+ V Novem mestu je umrl včeraj trgovec in posestnik g. Josip Košir.

+ Pri Brezicah na svojem gradu je umrl 25. t. m. oblastni zapršenjeni civilni geometer g. Kari Lebtsch, star 82 let.

N. p. v m.!

Mala kronika

★ Pogreb pok. dr. Janka Benedika na Bledu. V vršil ob ogromni udeležbi ne samo Blejcev, temveč cele okolice tako veliko spoštovanje in ljubezen je užival pokojnik. Pogreba se je udeležil tudi g. ban inž. Serbec z gospo soprogo. Zelo številno je bila zastopana tudi duhovščina, Orli, Orlice in gasilci so se udeležili pogreba v kroju. Pevski zbor pod vodstvom g. Rusa je zapel tri žalostinke, poslednji pozdrav pa mu je spregovoril blejski rojak g. župnik Piber. — Naj počiva v miru plemenita duša.

★ Važna anketa o reviziji zakona o zavarovanju delavcev. Delavska zbornica v Ljubljani je sklicala anketo o reviziji zakona o zavarovanju delavcev. Anketa bo 30. novembra ob 15 v posvetovalnici D. Z. Povabljeni so zastopniki delavskih organizacij in strokovnjaki na tem polju, med drugimi tudi generalni direktor SUSORja Milan Glaser, ki se bo vabilu tudi odzval.

Veliko zbiru — MIKLAJŽEVH in BOŽIČNIH DARIL nudi po zmernih cenah na drobno in debelo staroznana slaščičarna T. N. VOTNY - Ljubljana - Gosposvetska 2 ter se priporoča za obilen obisk

Likovič Joža:

Naša rana

Beli oblaki so se skrivali za zrtimi grebeni Čičarije; poletno nebo se je razgrinjalo in bočilo v brezmejnost. Daljni brat neskončnega božjega vsemira je naslanjal svoja ognjena lica na visoka okna staroslavni tržaških palač, okrašenih z marmornatimi grbi, železnimi podobami zmag in slave ter gluhimi, bronastimi glavami, ki jih vztrajno prerašča divja trta...

Napotil sem se iz Trsta proti Grljanu. Obcestne pivnice so bile prazne in zagrnjene z rdečimi zastori, po katerih so se podili roji vsiljivih muh in drugega morskega mrčesa. Pomoli so bili večinoma zapuščeni, le pod svetilnikom se je drejalo nekaj trebušastih bark; drobni laški prodajci iz Levante so bremeni v senci mogočnih jambor, okoli njih so bile nagromadene široke košare, polne sladkih, zlatorumenih južnih sadežev. Barbanska Marija se je smehljala na jadrnih Čožotov, ki so polivali razsušeni krov in razbeljene grede z masno vodo. Požrešni galebi so se metali za odpadki in bliskali s prožnimi repi... Istrijani v črnih klubkih so pred vrati zapuščenega carinskega poslopja pretakali gosto olje in polglasno peli:

»Bare, lepa Bare...«

Po temanih, smrdljivih kosičih so se potikali in lasali suhljavi fantiči iz predmestja, razmetavali lupine školjk in nagajali dremajočim laškim sinjorom z mački v naročju.

Solnce je pripekalo. Težak, grenkoben vzduh je ležal v ozračju, dišalo je po pripaljenih ribah, polenti, poitem vnu in morski travi, po katranu in platinenih plahlah, ki so se belile v solnčnem žaru.

Morje je ležalo mirno in skromno, brez strastnega veličastva in zmagovite moči. Le okoli zelenkastih, mahovitih čeri so plesali drobni valčki, kakor da se igrarjo morski škralup pod nehalno vodno gladino ali pa maje povodni mož svojo težko brado... Sicer pa je bilo morje enolično

★ Verski preslopi v Zagrebu leta 1928. Lani je prestopilo iz ene vere v drugo 290 oseb. Iz rimskokatoliške vere je prešlo v starokatoliško 182, v pravoslavno 30, v protestantsko 16, izraelsko 6, mohamedansko 2 in v brezkonfesionalnost 1 oseba. — Iz pravoslavja so prestopile 4 osebe v rimokatoliško vero, 7 v starokatoliško, 1 v protestantsko, 3 v izraelsko in 1 v mohamedansko. — Iz starokatoliške vere se je povrnilo v katoliško 13 oseb, v pravoslavje sta prestopili 2 in v judovstvo 1 oseba. — Iz židovske vere je prestopilo v rimsko katoliško vero 11 oseb, v pravoslavje 1, v protestantstvo 1, v starokatoliško 1 in v mohamedansko 11 oseb. — Iz protestantske vere so prestopile v katoliško 3 osebe, iz grškokatoliške v starokatoliško 1 oseba in iz mohamedanske vere v starokatoliško 1 oseba.

★ Kakršno življenje, taka smrt. Na somborski progi pri Donjem Stenju se je blizu svojega doma vrgel pod vlak oženjeni tesar Andrija Požar. Telo se je tako čudno ovilo okoli kolesa, da ga je vsega strlo, razmesarilo in mu potrgalo ude, slednjič pa trup vrglo pod drugi voz, ki je vsled tega skočil s tira. Kosi mesa in obleke so ležali razmetani 50 metrov daleč po progi. — Pokojni Andrija je imel prvo ženo iz Kapele pri Brezicah, ki se je pa od njega ločila in ostala s svojimi tremi otroci na posestvu, od katerega je sodnija polovico priznala njej Požar se je nato civilno poročil z drugo ženo. S prvo ženo se je pa pravdal za posestvo in pravdo izgubil. Kakršno življenje, taka smrt!

★ Tin Ujevič v Dalmaciji. Kralj belgrajske boheme, sicer pa izvrstni lirik Tin Ujevič se je te dni preselil iz Belgrada v Split. Tin Ujevič je kakor znano Dalmatince. Tak dogodek, kakor je preselitev velikega bohema Ujeviča, je povzročil seveda veliko hallo. Njegov prihod v Dalmacijo pa je tam zelo razveselil prijatelje umetnosti in književnosti, ker Tina že najmanj deset let ni bilo v Dalmacijo. Sedaj je Tin obljubil, da bo več mesecev ostal v Dalmaciji. Iz Belgrada ga je pregnala bojazen, da bo letos trpel mraz ter se je prišel gret v Dalmacijo. Iz Splita poročajo, da je tam prvi večer že zaspal v gostini. S seboj ima Tin le brivski aparat, sicer pa poročajo, da je zelo »elegantno« oblečen.

★ Sv. Miklavž naj obdari vse matere in vzgojiteljice s knjigo »Mati vzgojiteljica«, ki jo ima v zalogi Uprava »Vigredie, Ljubljana, Ljudski dom. Knjiga stane samo 16 Din.

★ Zemljevid dravske banovine (popravljen »Slovenske dežele in Istru«), ki upošteva točno naj-novejšo uradno določeno mejo, izda Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Velikost 40x34. Cena 6 dinarjev.

★ Miklavževa darila, mladinske knjige in slikanice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Katalog brezplačen!

★ Krlež. Angelček. Časopis za otroke in voditelj mladine. Letnik vezan po 20 Din. Vrtec, časopis s podobami za slovensko mladino. Letnik vezan po 32 Din. Obnoveni Vrtec. Najlepše povesti razprodanih letnikov, vezan 32 Din. Bournet, Mali lord, roman za mlado in staro. Vez. 30 Din. broš. 20 Din. Rape, Dane, povest za mladino. Vezan 24 Din. Levstik, Martin Krpan z Vrha, ilustriral H. Smrekar. Vez. 20 Din. Ribičič, Kakošji rod, 7 povest za otroke. 12 Din, vez. 18 Din.

★ Dobri Pastir je naslov novemu nabožnemu delu, ki je v kratkem dobimo. Je to knjiga premišljevanj za duhovnike, redovnike in redovnice in tudi za ljudi med svetom. Nje spisovalec se je lotil semeniški spiritual dr. Ciril Potočnik in je zdaj dovršil prvi zvezek, ki je v tisku. Sledili bodo še trije zvezki, tako da bodo napolnjeni s premišljevanji vsi dnevi cerkvenega leta. — To delo toplo pozdravljamo in vso slovensko verno javnost vnaprej nanje opozarjamo. Saj podobne knjige v našem slovstvu dozdaj še nismo imeli. Te pa se lahko veselimo tembolj, ker nam prihaja od tako poklicane strani. — Prijave za naročila sprejema že zdaj založnica — Prodajalna K. T. D. H. Ničmanova v Ljubljani.

★ Važno delo more vršiti samo oni, ki ima živce v popolnem redu in čegar sposobnost za delo ni zmanjšana 2—3 žličke Ovomaltine jajočjo živce in celice mišic.

★ Gospodine! Vaše perilo pere, posuši, morda ali lika tovarna Jos Reich

★ Opozorjamo cenjene odjemalce, da je razstava in prodaja vsak dan odprta ter vlnudno vabimo tudi one z dežele na brezobvezen ogled P. Magdič, Ljubljana, Aleksandrova cela 1 in 16

Lovec nedeljski je srno ustrelil, pravijo pa, da to naš Nace je bil. Lice radosti, veselje se žari, kotli se »Buddha« čaj vari. Tea import, Ljubljana, Aškerčeva.

suho, brez mka, zalito z ognjeno sinjino. Obala se je vlekla kakor mrtva črta, od svetilnika do Barkovelj, od Grljana do Devina. Samo na skalovitem nosu se je čarobno bliščal Miramar, bel in čudovit kakor grad zaklete kraljičine, ki so ga dvignile vodne vile iz nevidnega morskega dna, položile med borovčeve nasade in košate oleandre ter dahnile vanj prelesto milino

Onkraj predmestja sem zavil med skladišča s staro, nerabno železnino, kjer vodi z leščem posuta pot ob izprani obali. Jata sestradanih psov se je klatila tod, stari ribič je krpal presušene mreže. Osamelca oljka se je sramežljivo stiskala sredi sipine, umirajoče ribe so se metale v plitvih tolmunih... Se enkrat sem se ozrl proti Trstu; rdeče zidane palače ob morju so sanjale v popoldanski tišini; ob veliki cesti so se razkazovale razkošne vile tujih bogatašev, za okni so se dolgočasile široke palme. V brežini se je vila železna kača, nad pečnami so čemale koče slovenskih ribičev in viničarjev, oleandri in bori so se vrstili po vrtech, svetlo modri gaj oljk so obrobjali kakor rahla pasica skromne domačije, za katere vedo le golobi in solnce.

Pred menoj se je odprl ozek zatok, zavarovan s skalovitimi hrbtščem pred viharji, ki rujejo jambore in trgajo težke verige. Ob pomolu je ležala visoka, črna ladja z zeleno zvezdo na ponosnem čelu. Kakor pošasten nestvor se je naslonila na obrežje; močne verige so jo priklenile na suho zemljo, da jo žerjav napolnijo s premogom. Obrazi delavcev so bili sajasti, kite na rokah pretegnjene in hrbti sključeni. Nad njimi pa so železna dvigala venomer škripala, členki so pokali, lopataste grablje so urno rile po premogu. Tuja povelja so se oglašala z visokega krova.

Skoraj bi šel brezbrizno dalje po razbeljeni cesti. Tedaj pa me je zavrnil strahoten prizor... Sredi skal, med morskimi osantom je ležalo telo beraško oblečenega delavca Roki sta se zagreblji v ostri pesek, noge so nepremično obležale. Njegov obraz je bil pokrit s premogovim prahom, ki se je spriljel z znojem; vrat pa je bil mrliško bel

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Grob neznanega vojaka.
Opera: Gorenjski slavček.
Kino Ljubljanski dvor: Zamorci v svetovni vojni in Zlati pav.
Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1 in Mr. Bohinec ded., Rimska c. 24.

Za 1. december

1. december praznujemo kot državni praznik ujedinenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karadjordjevičev. V ta namen bo na ta dan ob 10 v lukajski stolnici sv. Nikolaja zahvalno cerkveno opravilo, kjer se bo zapela zahvalna pesem z ustreznimi molitvami. V pravoslavni kapeji se bo vršila služba božja ob 9. v evangelijski cerkvi pa ob 10. Od 10.30 naprej bo ban dravske banovine v banski palači (Bleiweisova c. 10) sprejemal poklonitve in čestitke. Na vseh državnih uradih kakor tudi na zgradbah uprav javnopravnega značaja morajo biti razobešene državne zastave. (AA.)

● Mestna občina bo razobesila na dan 1. decembra 1929 na vseh svojih poslopijih državne zastave. Vabim vse hišne posetnike in ostalo občinstvo, da okraši svoje hiše na ta dan z državnimi zastavami. Dr. Puc, župan, l. r.

● Na časniskem koncertu na praznik zjedinenja nastopijo naša najboljša pevska društva »Ljubljana«, »Ljubljanski Zvon« in »Slavec«, agilno Orkestralno društvo Glasbene Matice, kvintet in mladinski zbor. Opozarjamo na spored časniskarskega koncerta, ki ga priobčujemo na drugem mestu. Ze spored sami dovolj jasno priča, da bomo imeli 1. decembra odlično prireditev, kakršne so v Ljubljani redke. Pa tudi drugi del časniskarske prireditve bo privlačnost za Ljubljano. To vedo vsi, ki so poselili dosedanje koncerte.

● Na Volaričevem večeru, ki bo v petek ob 8 zvečer v Unionu, so poleg predavanja na programu sledeče glasbene točke: 1. Tiha luna; 2. Pomlad in jesen; 3. Eno devo le bom ljubil; 4. Razstaneš. Vse te pesmi poje iz prijaznosti akademski možki oktet. Zenski duet pa zapoje večno lepo: »Divja rožica«. Po predavanju zapoje g. Niko Kuret dva solospesa in sicer »Rožmarin« ter »Dekliški vzdih«. Večer zaključijo akademski oktet z narodnimi pesmicami, katere je harmoniziral Volarič in sicer: 1. Je ura štiri; 2. Vsaki dan; 3. Rožmarin se je posušil; 4. V nedeljo zjutraj; 5. Slovo. Ker nudi ta večer silno pestro sliko glasbenih biserov Volaričevih, zato opozarjamo zlasti naše pevske kroge, da obiščejo prosvetni večer v kar najobilnejšem številu. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva 5. Rezervirani sedeži 5, navadni 3, stojišča 2 Din.

Četrtek 28. 11. 1929.
Ob 4., 7. in 9. uri. Dveurne predstave.
1. Zamorci v svetovni vojni
Veselo igra, polna zabave in humorja.
2. Zlati pav
Napeta velenina dogodivščina.
Kino Ljubljanski dvor tel. 2730

● Nova založba razdeljuje knjige Mohorjeve družbe. Prispevek za pošlino 3 Din.

● Proti avtomobilizmu. Divjanje nekaterih avtomobilistov po mestu in številni javni protesti proti temu, so povzročili, da se je policija odločila za energično akcijo. Brez vsakega obzira je ovaden vsak avtomobilist, ki le količikaj prestopi avtomobilski red. Posledica so številne ovadbe — samo v torek jih je bilo ovadenih 46 — in pa občutne globe. Pregreški so navadno: nepravilna ali prehitra vožnja, neupoštevanje navodil prometnih stražnikov, odpiranje izpuha v mestu, pre-

● Bolečine in tiščanje v želodecu, zaprtje, gniloba v črevesu, okus po žolču, slabost, prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor češče pije naravno »Franz-Josef« grnečico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vodce toplo priporočati kot zelo smotreno domače zdravilno sredstvo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in v špecerijskih trgovinah.

in bolesto napet. Usta so se v boli priprla, razsušene ustnice so razpokale, vrsta zdravih, biserno belih zob je blestela izza njih... Na prsih je pa zevala težka rana, za prvo silo zamašena z razcefrano krpo. Na zabuhjenih robovih se je sesedla kri, ki je še vedno polzela po telesu. Koža je bila razpraskana, leva rama odrta. Delavec je nemirno dihal, kakor da mu jemlje solnce potrebni zrak. Solze so zalivale zatisnjene oči, vročina in rana sta povzročali strašne muke, obraz je upadel.

Vrnil sem se k ladji in povpraševal o nezgodi. Delavci so molče nakladali dalje, niso si upali odgovorjati v domačem jeziku. Kajti preko ograje na krovu se je nagulil kapitan v črni srajci in neprijazno povpraševal:

»Cosa è? — Kaj pa je?... »Zerjav ga je malo stisnil.«

»Kaj mu ne boste pomagali?«

»Nič ne skrbite, signor! Sicer pa imam tacih na izbiro,« me je zavrnil kapitan in nevšečno zamahnil z roko.

»Kam pa vodite barko?« sem se skušal izogniti njegovi oči, ki je bila tičala v zadirnih besedah

»V južno Italijo, signor! Sedaj imamo mnogo voženj,« me je zvedavo pogledal črnosrajčnik.

»Jutri zarana že odrinemo!« se je pobahal in dvignil zlato okovano palčico...

Vrnil sem se k ponesrečenemu. Ko je pala moja ozka senca preko njegovega obličja, je zganel ustnice, se bridko nasmehnil ter se skušal dvigniti. Kakor v težkem snu je zašepetal:

»Un soldo, signor! Vode...«

»Potrite!« sem ga prestregel in nagovoril v domačem jeziku: »Odkod ste prišli?«

»Iz Opatja, gospod!« se je razjasnilo čelo ubogemu mladeniču, ki je začel domačo govorico.

»V luki delam. Doma naj je preveč, ni solnca, ni kruba, naša zemlja je mrtva... Oče se je vrnil iz Argentine, ves rumen in betežen. Spomladi je odšel brat na morje...«

Moral sem se odstraniti, gospodu na ladji moja sosesčina ni prijala... Napotil sem se proti Mi-

Miklavžev večer v Unionu

dne 5. decembra ob 7 zvečer

Je privabil še vsako leto obilo hvalnih obiskovalcev. Saj pa tudi ni čudno. Prireditelji se na vso moč prizadevajo, da izvrše predstavo obdarovanja otrok po Miklavžu res mirno-veličastno in tudi temu pomenu in priliki dostojno. Miklavž bo prišel v sijajnem spremstvu Antona, Fausta, Mefista in nadangela ter 20 anđelov. Peklenšek Lucifer bo pa nastopil s svojimi 16 peklenšči, kateri bodo skušali uveljaviti svojo peklenško moč, vendar dostojno v strogo odločenem prostoru (v »spektlu«), dočim se med občinstvom ne bodo pojavili. Vse prireditev se bo izvršila v dobrih dveh urah, kar bo najbolj ustrezno staršem, ki bodo svoje otročiče na ta večer le z malo zamudo še vseeno zgodaj spravili k počitku

tirana uporaba hupe in signalov itd. Pešci bodo akcijo policije pozdravili z veseljem, avtomobilisti pa se bodo seveda jezili, najbolj pa, ko bodo morali šteti stotake za globo.

● Vlom. Slaščičar Muharem Seflovič je prijavil, da je bil v njegovo delavnico v Ulici na Grad št. 5 izvršen vlom. Neznani tat se je splazil v delavnico in odnesel skoro vse slaščice, kar jih je dobil notri. Slaščice so bile vredne 1300 Din.

● S palico po glavi. V znani gostilni v Kersnikovi ulici sta pila predsinocnjim dva ključavničarja. Dalmatinsko vino jima je popolnoma zarubilo pamet in mlajši ključavničar je brez pouda udaril starejšega z vso silo s palico po glavi ter ga resno poškodoval, tako da je moral iskati zdravniške pomoči. Ko sta se streljila, sta se takoj pobotala in sicer tako, da bo poškodovanec trpel le bolečine, zdravniške stroške pa prevzame napadalec, ki se sicer ni niti spomnil, zakaj je udaril tako močno po glavi.

● Tatvina perila. Zelo priljubljena vrsta tatvine je ljubljanskim nepoštenjakovičem tatvina perila. Tajnik poštne direkcije Ivan Kosovinc je bil predvčeršnjim na ta način občutno oškodovan. Neznani tat se je pripeljal v mraku na dvorišče hiše št. 19 v Ciril-Metodovi ulici in pobral z nizkega balkona vse fino sušee se perilo, vredno okrog 900 Din.

● Namočeno polenovko vsaki petek dobiti pri F. R. Kovarič. Miklošičeva c. 32

Miklavž

lahko izbere najrazličnejše OŠTANKE po skrajno nizkih cenah, kakor tudi drugo primerno manufakturno blago za svoje obdarovance pri

Oblačilnici za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Maribor

Razglas

Vsem župnijskim uradom v krajih, kjer je le ena nedeljska služba božja in ta ob zgodnji jutranji uri, se naroči, naj se prihodnjo nedeljo na državni praznik ujedinenja, dne 1. decembra, da se omogoči solski mladini in učitelstvu udeležitev pri zahvalni službi božji, po dogovoru s solskimi upraviteljsvi opravi ob času običajnega drugega svetega opravila še druga služba božja (se binira) z zahvalno pesmijo in molitvami za kralja. Kjer bi bila druga sveta masa nemogoča, se opravi le zahvalna pesem s pripadajočimi molitvami. Kjer je dvojna služba božja, naj se solska mladina udeleži druge službe božje.

Za rojstni dan Nj. Vel. kralja, dne 17. decembra, pa se naroča, naj se v krajih, kjer je več kakor eden duhovnik, opravi zahvalna služba božja ob poznejših dopoldanskih urah; v krajih pa, kjer je le ena sveta masa in ta vsled zornic v zgodnjih urah, naj se za šolsko mladino opravi ob dopoldanskih urah zahvalna pesem s pripadajočimi molitvami.

V ostalem veljajo določbe direktorija.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat v Mariboru, dne 27. novembra 1929.

† Andrej, l. r., škof.

Podružnica

Julijo Meinel d. d. v Ljubljani

Selenburgova ulica 3
vljudno vabi vse svoje cenj. odjemalce, njih rodbine, prijatelje in znance

k pokusnemu kuhanju čaja,

ki se vrši v petek 29. 11. t. l. (celi dan). V-ak gost dobro došel.

Bolečine in irpanje

odstrani z masiranjem takoj

ALGA

V lekarnah in drogerijah 1 steklenica 16 Din

□ Usposobljenostni izpiti za osnovne šole so se vršili v času od 14. do 26. nov. pred tukajšnji izpraševalni komisiji pod predsedstvom ravnatelja dr. M. Potočnika. Izpit je napravilo 74 prijavljenecv, dve kandidatki sta reprobirani. Izpit so napravili: Filomena Aleksič, Ada Antonac, Janez Belec, Deodata Bergant, Nada Berost, Elvira Borko, Cvetko Radovan, Jožeta Cretnik, Franc Drušković, Mara Golobič, Marija Gorup, Ljubislava Grmovšek, Maksima Hauptman, Kristina Jančar (z odliko), Zofija Jerele, Jože Jordan, Emilija Jurinec, Vera Kajč, Jadviga Kavčič, Karolina Klun, Ana Kotnik, Mihaela Krašovic (z odliko), Anton Kump, Milena Kurbus, Marija Lenartič, Jožeta Luževič, Marija Majerhold, Ciril Mohorko, S. Cecilija Paulitsch Jožeta (z odliko), Maks Pirnik, Milan Pertot, Cecilija Prelog, Miloš Prelog, Terezija Praprotnik-Korenjak, Janko Prisljan, Stefanija Pogačnik, Zora Puppis, Marija Ostrc (z odliko), Leopoldina Ozvatič, Matilda Rajh, S. Ligorija Radula, Friderika Ravbar, Avrelija Regorski, Franc Rogl, Marija Rojnik, Marija Röck, Janez Rošker, Otilija Rus (z odliko), Marija Samsa, Lea Schaur, Anton Smodič, Jakob Stefančič, Karel Skegert, Josip Skilou, Jožeta Skulca, Boris Štres, Ida Šumer, Janez Tivadar, S. Dulcisima Troblina Justina, Silvestra Turnšek-Rojnik, Marija Urankar, Alojzija Urbajs, Mihaela Vaupot, Neža Verbek, Miroslava Verčkovnik, Franc Vičar, Marija Visenjak, Terezija Vojška, Neža Vunderl-Roškar, Franciška Zupančič-Kovač, Elvira Zlindra in Bogdan Zo'nir.

□ Letala namerava graditi v Mariboru tvrdka Raab-Katzenstein in obstoja tozadevno že načrt, po katerem bi se v Mariboru izdelovali in pripravljali razni sestavljeni deli letal, dočim bi tukajšnja tvorniška ekspozitura tvrdke Raab-Katzenstein dobavljala motorje iz Kassela.

□ V zadevi zopetne falzifikatorske atere, pri kateri gre za falzificirane tisočdinarske bankovce, se zasliševanja na tukajšnjem policijskem komisarijatu nadaljuje s polno paro ter se je tozadevno izvršilo že več konfrontacij. Kakor izvemo, vodijo niti falzifikatorske družbe v Varaždin.

□ Cerkvica sv. Barbare na naši Kalvariji dobi dne 1. decembra tri nove zvonove. Posvečeni bodo našim priprošnjikom v smrti uri: sv. Barbare, sv. Mariji in sv. Jožetu. V petek se bodo novi zvonovi ob 11 pred stolno cerkvijo blagoslovili, v soboto popoldne se prepeljejo na Kalvarijo; v nedeljo ob 14 pa bo od stolne cerkve procesija na Kalvarijo, kjer bo pridiga, litanije in darovanje za nove zvonove.

□ V občinski kmetijski odbor pri sv. Petru so se izvolili L. Fluher, I. Knuplež, F. Pavlinič, S. Ferline, M. Knuplež A. Cvikl in I. Hajšek. Za predsednika je bil izvoljen L. Fluher, za njegovega namestnika pa F. Pavlinič.

□ Odpri roke, odpri srce... Krojač I. Strmšek v Razvanju se nahaja v strašni bedi. Brez za-služka je; ker nima denarja za stanovanje, prebiva z ženo in petimi mladoletnimi otroki pod nekim skednjem. Odpri roke, odpri srce... Darovi za bedno družino se sprejemajo v naši upravi na Koroški cesti 1.

□ Blagoslovitev smrtnih ostankov pilota H. Müllerja bo jutri ob 16 v mrtvašnici tukajšnje splošne bolnice. Glede prepeljave v Nemčijo se ni padla odločitev, ker se pričakuje tozadevni odgovor tvrdke Raab-Katzenstein. Za slučaj ugodnega odgo-vora in tozadevnega denarnega nakazila se bo pre-peljava izvršila že jutri po blagoslovitvi, oziroma v soboto. Starši pokojnikov, ki se nahajajo v Ma-riboru, želijo, da bi se pokojnikovi smrtni ostanki prepeljali v rojstni kraj Saale an der Saale.

□ Prva urarka in pozlatarka je položila te dni izpit pred komisijo zadruge mariborskih urarjev, pozlatarjev in optikov. Je to gospodična Kristina Potočan, uslužbena pri tukajšnjem juvelirju in urar-ju A. Stumplju. Kot izpraševalni mojstri so fungirali gg. F. Binder, K. Karner in I. Jan.

□ V Mariboru se je mudil te dni znani skakač s padobranom Hans Meisterknecht iz Haale an der Saale. Za seboj ima 102 skoka s padobranom. Ma-ribor postaja vse bolj torišče raznih »kraljev zrač-nih visav«, padobranskih skakačev in drznih letalcev.

□ Iz občinskega proračuna za leto 1930. Za prihodnjo budžetno dobo se predvidevajo sledeče podpore: stalne podpore v ubožnem oddelku 344.400 Din, občasne 25.000 Din; podpore brezposelnim delavcem 50.000 Din; prispevek Borzi dela v Ma-riboru 6000 Din; penzijski fond za mestne delavce 40.000 Din; mestna ogrevalnica 3000 Din; Glasbeni Matici 21.200 Din; Muzejskemu in zgodovinskemu društvu 12.000 Din; Javni studijski knjižnici 168.550 Din; podpore revnim dijakom 6000 Din; obrtni na-daljevalni šoli 60.000 Din; trgovski nadaljevalni šoli 5000 Din; gostilničarski strokovni šoli 23.000 Din; zavodu za pospeševanje obrti v Mariboru 50.000 Din; Društvu za podporo revnih učencev 50.000 Din; Dijaški kuhinji 20.000 Din; Akademskemu in Dijaškemu podp. društvu v Ljubljani po 1000 Din.

□ Konec procesa. Znani proces v zadevi tožbe belgrajskega odvetnika dr. Barleta proti tukajšnjima odvetnikoma dr. Pernatu in dr. Bergoču, ki se je vlekel skozi pol leta in ki je povzročil med Ma-riborčani precejšnje zanimanje, se je zaključil večerj popoldne ob 17 pred tuk. okr. sodiščem z obsodbo obeh obtožencev. Kakor znano, je bil dr. Barle vlo-žil proti imenovanima odvetnikoma tožbo radi svo-jegačasni ovadbi, ki sta jih predložila odvetniški zbor-nici proti dr. Barletu. Dr. Pernat, ki ga je zagovarjal dr. Reismann, in dr. Bergoč sta bila obsojena vsak na 5000 Dn globe oziroma 7 dni zapore, ter na poravnavo vseh sodnih stroškov, ker so se njune obdolžitve izkazale kot neresnične. Dr. Barleta je zastopal dr. Bučar.

□ Podružnica Slovenčeve uprave v Mariboru senjeje trgovce in interese v ljudno opozarja, da smeje nabirati oglase in noveletna voščila za našo podružnico samo oni akviziterji, kateri se bodo iz-kazali s posebno legitimizacijo podružnice. Za vse druge tozadevne pogodbe ne moremo prevzeti od-govornosti.

□ Došlo! Čaj nove žetve. Posebno se opozar-ja tudi na bogato zalogo obeskov za božično drevo. Prvrstno blago, soljane cene. JAS in LESJAK, Maribor.

Celje

□ O hiši, ki se sredi mesta podira. Na hiši Ljubljanske kreditne banke v Celju se je v zad-njem času pokazala desno od glavnih vhodnih vrat mala razpoklina odnosno usedlina in se to sedaj popravila. Z ozirom na razne zadevne komentarje, ki jih je slišati po mestu, opozarjamo javnost, da ni niti najmanjšega povičja za razburjenje in po-slujeje vsi trgovski obrati, nastanjeni v hiši, ne-moteno dalje.

□ Autobus mesta Celje—Doberna vozi do-poldne od vsehviš petka dne 20. t. m. naprej po istem voznem redu, kakor je vozil v preteklem poletju. Zjutraj odhaja iz Celja ob tričetrt na osem, se vrača iz Dobrene ob tričetrt na devet tako, da bo zanesljivo dobil vlak Ljubljana—Ma-ribor, koljeja je sedaj večkrat zamudil. Popoldne pa bo vozil isti čas, kakor do sedaj. Pošto za Doberno, ki bo prispela v Celje ponoči, bo vozil zjutraj, po-što pa, ki bo dospela v Celje čez dan, pa bo vozil iz Celja popoldan. Oba dnevnika bo jemal zjutraj.

Pišejo nam

IZ SREDIŠČA OB DRAVI.

Opozarjamo občinstvo in prijatelje našega lista iz Središča in okolice, da se dobi nedeljska številka »Slovenca« v Središču in trgovini Maks Robič, in sicer takoj po prvi pošti, to je že ob 9 zjutraj. Kupujte naš list tisti, ki ga redno nimate naročenega. Nedeljska številka našega lista Vam nudi s svojo bogato vsebino in s krasno ilustri-rano prilogo mnogo zanimivega čtiva in lep užitek sedaj v dolgih zimskih večerih.

IZ BREZIC OB SAVI.

Blagoslovitev kapele. V tukajšnji bolnici se je pokazala potreba prezidave kapelice. To delo je sedaj dovršeno ter je bila povečana kapelica v terek blagoslovljena tako, da se že mašuje od srede dalje v novopreurejeni kapeli.

Radio. Prosvetno društvo bo zopet, kakor v pretekli zimi, priredilo ob nedeljah in praznikih popoldne in zvečer vsem dostopna radio-preda-vanja ljubljanske in inozemskih radio-postaj v društveni sobi v frančiškanskem samostanu.

Velika proslava 50letnice mašništva svetega Očeta Pija XI. V nedeljo, 1. decembra, bo v fran-čiškanski cerkvi ob pol 11 slovesna služba božja. Popoldne ob 4 bo cerkveni koncert, ki ga priredi kat. pevsko društvo »Branimir« iz Zagreba. Sode-luje g. prof. F. Dugan. Dirigira g. F. Šram. Spored je posebno izbran in nam bo nudil bogat užitek. Zbor šteje 60 pevcev. Vstopnice se dobivajo v frančiškanskem samostanu, pred koncertom pa bodo na razpolago tudi pri cerkvenih vratih. Vab-ljeni vsi — tudi iz okolice: Krško, Videm, Rajhen-burg!

„Tek ujedinenja“

Akademski Sportni klub Primorje razpisuje pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. ing. Dušana Serneca internacionalno propagand-no lahkoatletsko tekmovalstvo skozi Ljubljano in preko Ljubljanskega gradu dne 1. decembra ob 16. Teče se na dveh različnih progah s skupnim star-tom pred Ljubljansko kreditno banko in ciljem pred Narodnim domom. Proge so sledeče: 1. Du-najska cesta, Tavčarjeva, Komenskega, Realjeva, Kopitarjeva, Krekov trg, Studentovska, Na okopih, Grad, pot na Grad, Karlovska cesta, Privoz, Prule, Trnovski pristan, Krakovski nasip, Čopova, Emon-ska, Vegova, Kongresni trg, Šelenburgova, Alek-sandrova. Dolžina proge ca. 5000 m.

2. Dunajska, Tavčarjeva, Miklošičeva, Mari-jin trg, Stritarjeva, Mestni trg, Stari trg, Trubar-jeva, Čopova, Emonska, Vegova, Kongresni trg, Šelenburgova, Aleksandrova. Dolžina proge ca. 2700 m.

3. Tekmovalci se delijo v sledeče kategorije: a) vojak, b) neverificirani atleti do 1. 1911, c) ne-verificirani atleti 1. 1911, 1912, 1913, d) neverificirani atleti 1. 1914, 1915, 1916, e) juniorji 1. 1911, 1912, 1913, f) juniorji 1. 1914, 1915, 1916, g) seni-orji že plasirani na progah preko 800 m, h) seni-orji že dosedaj neplasirani na progah preko 800 m. Atleti, rojeni v letih 1911 do 1916 ne morejo tek-movati na progi označeni pod št. 1.

4. Tekmuje se po pravilih JLASA v Zagrebu.

5. Pravilno nastopa imajo vsi verificirani, ne-verificirani atleti, atleti z zabrano starta in atleti, ki so kaznovani.

6. Prijave s priloženo prijavnino 5 Din za ne-verificirane atlete iz Ljubljane, 20 Din za verificirane ljubljanske atlete (zunajni tekmovalci so pri-javnine oproščeni), je poslato do 30. novembra ob 12. uri na geom. Černe Miroslava, Mestni grad-beni urad, Kresija; na dan tekmovanja so pa do-pustne prijave do ene ure pred startom na isto osebo na licu mesta.

7. Nagrade: Trije prvo plasirani vsake kate-gorije si priborijo spominske plakete s klubskim potrdilom o placementu. Zmagovalec dolge proge ne glede na kategorijo (proga pod št. 1) si pribori v prehodno posest pokal, ki ga je daroval ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernec. Pokal je preložen in preide v končno posest zmagovalca po trikatni zaporedni zmagi ali pa po štirih zma-gah v presledkih. — ASK Primorje.

Nogomet v tujini

Dunajska prvenstvena slika. Rapidova zma-ga na Hakoah in neodločena igra Admire proti WAC je napravila spremembo v tabeli. Prvo me-sto je zasedla Admira (14 točk), kateri sledi tudi s 14 točkami, toda s slabšo razliko golov Rapid. Na tretjem mestu je WAC (12 točk), potem Aus-tria (9 točk), Vienna (9 točk), Sportklub (9 točk), Hertha (8 točk), FAC (7 točk), Nicholson (6 točk), Wacker (5 točk) in Hakoah s 5 točkami.

Predsednik Fife o Montevideo. Rimet, pred-sednik francoske nogometne zveze, je podal ne-kaj izjav v pogledu svetovnega nogometnega tur-nirja v Montevideo. Njegovo mnenje je, da bo večina evropskih držav poslala v Južno Ameriko svojo reprezentanco. V Montevideo so pripravljeni plačati vse vozne stroške in vsa oskrbo in poleg tega bi vsak igralec prejel dnevno še pol dolarja nagrade.

Hladen razum boljši kot hitri sklep. Češko-slovaška nogometna zveza v svoji seji ni sprejela na znanje sklepa češkoslovaških profesionalnih klubov o bojkotu, ki naj se izvaja napram onim nogometnim podzvezam v Nemčiji, ki so se po-stavile na odklonilno stališče v zadevi profesio-nalizma. Bolj pametno je gotovo, da je češkoslo-vaška zveza samo ugotovila, da češki profesio-nalni klubi ne žele igrati tekem s klubi gotovih nemških podzvez. Tudi v Nemški Avstriji ni zveza hotela v tem oziru ostro nastopiti, kajti prehitel sklep skoraj vedno prinaša samo škodo.

Zapadnoevropski pokal. Na pobudo Francije je nastala ideja, da se po vzorcu srednjeevropskega pokala ustanovi za zapadne države tekmovalce za zapadnoevropski pokal. Pri tekmovanju naj bi sodelovala Belgija, Španja, Portugalska, Luksem-burg in Francija. Portugalska in Luksemburg sta temu francoskemu načrtu že pritrdile, od Belgije ni prišel še odgovor, a Španja si je še pridržala svoj odgovor do prihodnjega kongresa Fife. Tudi če bi Španja pritrdila temu, bo vendar to tekmo-vanje le slaboten odmev napram srednjeevro-pskemu vzorcu. Luksemburg, Belgija, Francija in skoraj še Portugalska niso sposobne postaviti na igrišče reprezentanco, ki bi morala biti za takšno internacionalno tekmovalce.

Usta ingrolo

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske kalli v naše telo. Pri boleznih grla, hripavosti in nahoda so neobhodno potrebne okusne ANACOT pastilje dr. Wanderja. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastilje.

Nežno dišec

In stanovitven je parfum, ki ga vsebuje milo Elida Favorit. Ono ima vse dobre lastnosti, ki jih zahtevamo od res do-brega mila, je blago in čisto ter polepšava polt. Kljub temu, da se močno peni je zelo izdatno in to vsled njegove izredne kvalitete.

Milo ELIDA Favorit

Izplačilo upnikov Slavenske banke

Konkurzni upravitelj Slavenske banke objav-lja, da je kr. sodišče v Zagrebu kot konkurzno so-dišče s svojim odlokom 22. nov. št. 87.177 proglasi-l 22%no poravnavo v tem konkurzu za pravomočno. Istočasno je kr. sodišče odredilo s svojim odlokom 25. nov. št. 88.101 odpravo konkurza nad vsi pre-mišno in nepremišno imovino Slavenske banke.

Izplačilo 22%ne kvote je poverjeno Prvi hr-vatski štedionici v Zagrebu, ki bo takoj začela z izplačilom in sicer vsem upnikom II razreda tako iz vložnih knjižic kakor tudi iz terjatev v tekočem računu.

Prashediona bo izvršila izplačilo te kvote za terjatve pri centrali Slavenske banke potom svoje centrale v Zagrebu, za terjatve pri podružnicah Slavenske banke potom svojih podružnic v Belgra-du, Brodu n. S., Celju, Dubrovniku, Ljubljani, Ma-

riboru, Osijeku, Sarajevu, Sušaku in Subotici in za terjatve pri podružn. Šibenik potom podružn. Za-družne gospodarske banke, za terjatve pri podruž-nicah Slavenske banke Kranj, Jesenice in Škofja Loka potom podružnice Jadransko-podunavske ban-ke in Kranju, za terjatve pri podružnici Slavenske banke v Somboru potom podružnice Prashedione v Subotici, za terjatve pri podružnici v Vrhu potom belgrajske podružnice, za terjatve pri podružnicah v Murski Soboti in Gornji Radgoni potom podruž-nice v Mariboru.

Vse upnike z vložnimi knjižicami pozivljemo, da v svrhu izplačila 22% ne kvote predložijo vložne knjižice pri navedenih plačilnih mestih, ker se iz-plačilo ne more izvršiti brez predložitve teh vlož-nih knjižic. Upniki po tekočem računu se naj javi-jo ravno tako radi izplačila pri navedenih mestih.

Ugodno stanje francoskih financ

Le v malo kateri državi je položaj državnih financ tako ugoden kakor v Franciji. Davki prihajajo redno in presegajo proračun; državne blagaj-ne izkazujejo že nad 20 milijard frankov, od tega samo 12 milijard frankov v devizah. Sedaj se ne izdajajo več kratkoročni blagajniški boni. V prvih 10 mesecih t. l. so znašali državni dohodki 39.145 milijonov frankov, dohodki avtonomne amortizacijs-ke blagajne pa 6.583 milj. frankov. Napram lani znaša presežek že 3.754 milj., napram proračunu pa celo 5.752 milj. frankov.

Tako je prišlo do edinstvenega slučaja v zgo-dovini moderne države, da si državna blagajna ne dela rezerve. Samo pri Banque de France znaša dobroimetje že celih 8.258 milj. frankov, amorti-zacijska blagajna pa ima naloženih pri emisijski banki 5.999 milj. frankov (izkaz z dne 15. nov.).

Zaradi teh ogromnih blagajniških rezerv je pričakovati delnega znižanja davčnega bremena, saj so bili že julija t. l. davki znižani za 11.94 milj. frankov in se bodo znižali še za nad milijardo fran-kov. Na drugi strani pa hoče država vse te velike vsote privesti tudi gospodarstvu, da ga poživ. Ze med brzojavi smo imeli priliko poročati o velikem investicijskem programu ki naj povzdigne gospo-darstvo v državi. Skupno bodo za to izdali 5 mi-ljard frankov, od teh 1.750 za kmetijstvo, zlasti elektrifikacijo, 1.450 milj. za socialne svrbe in šol-stvo, 1.800 milj. pa za izboljšanje prometa.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 22. nov. 1929. (Vse v milj. Din, v oklepajih razlika napram izkazu z dne 15. novembra 1929.) Aktiva: Kov. podloga 387.1 (+ 1.1), tečajna razlika 1.249.0 (+ 12.8), posojila: menična 1.269.4, lombardna 280.0 (— 24.1); pasiva: bankove v obtoku 5.548.0 (— 109.0), obveznosti: žiro 1.102.6, razni računi 118.3, skupaj 1.221.0 (+ 26.6); po-stavke neizpremenjene.

Borza

27. novembra 1929.

DENAR

Tudi danes so devizni tečajji izkazovali naza-dujočo tendenco. Promet pa je bil prav znaten, zlasti v devizah Curih (za poldrug milijon Din) in Berlin (nad pol milj. Din). Privatno blago je bilo zaključeno v devizah Newyork in Trst, dočim je Narodna banka intervenirala v devizah Berlin, Curih, Dunaj in Praga.

Ljubljana. (V oklep. zaklj. tečajji.) Amster-dam 2279 bl., Berlin 1350—1353 (1351.50), Bruselj 789.50 bl., Budimpešta 988.82 bl., Curih 1094.40 do 1097.40 (1095.90), Dunaj 792.47—795.47 (793.97), London 275.43 bl., Newyork 56.245—56.445 (56.345), Pariz 222.38 bl., Praga 167—167.80 (167.40), Trst 294.45—296.45 (295.45).

Zagreb. Amsterdam 2276—2282, Berlin 1350 do 1353, Budimpešta 987.32—990.32, Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 792.47—795.47, London 275.03 do 275.83, Newyork 56.245—56.445, Pariz 221.38 do 223.38, Praga 167—167.80, Trst 294.53—296.53.

Belgrad. Amsterdam 2276—2282, Berlin 1350

—1353, Budapešta 987.32—990.32, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 792—795, London 275.03—275.83, Newyork 56.22—56.62, Pariz 221.38—223.38, Praga 167—167.80, Milano 294.50—296.50.

Curih. Belgrad 9.1270, Berlin 123.30, Bu-dimpešta 90.10, Bukarest 3.07125, Dunaj 25.13125, London 72.45, Madrid 72, Newyork 515.15, Pariz 20.29, Praga 15.28, Sofija 3.72, Trst 26.9625, Var-sava 57.75.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Vojna škoda 487 bl., ult. dec. 440 bl., ult. febr. 412 bl., Celjska pos. 170 den., Ljubl. kred. 123 den., Prashediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—280 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 431—435 (432), I. 433—435, termini: XII. 430—437 (436.50), II. 411—413, agrari 51.50—52.50 (51.50). Bančni pap.: Union 200—201 (200), Poljo 16—17, Hrv. 50 den., Kred. 95—100, Jugo 83—84 (83), Lj. Kr. 123 den., Nar. 8200, Prashed. 905—910, Srpska 137 den., Zem. 128 den., Obrtna 36 den., Etno 164 den., Katol. 33 den. — Ind. pap.: Guttman 190 bl., Slavonia 155—160 (155), Slaveks 95—90, Danica 115—125, Drava 320—330, Sečerana 380—390, Osj. ljev. 200 bl., Brod. jav. 140—150 (140), Union 145 bl., Isis 19 den., Ragnen 420—430, Trbovlje 450 do 460, Vevče 132 den., Nar. šum. 39—45, Piv. Sar. 160—180, Nar. mljn. 20 den., Cement. Split 560 den., Jadr. 540—600, Oceanija 180—195.

Belgrad. Narodna banka zaključ. 82.80, 7% inv. pos. 84.75—85.25 (84.50), agrari 51.50—52.50, vojna škoda 436.5—437 (436—437.50), XII 438.50 do 439.

Dunaj. Don. sav. jadr. 83.35, Wiener Bank-verein 21.60, Creditanstalt 52, Escompteges. 170, Union 24.65, Aussiger Chemische 219.40, Mun-lus 163, Alpine 39.35, Trboveljska 53.50, Kranj. ind. 40.90, Leykam 6.25, Rima Murany 102.50.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 5 va-gonov bukovih drv in 1 vagon hrastovih drv, sku-paj 6 vagonov. Tendence neizpremenjeno mlačna.

Zito

Danes je ostal položaj na žitnem trgu povsen neizpremenjen. Promet se je nekoliko izboljšal, zlasti se pa za pšenico zahtevajo višje cene, ker se ta predmet pridno izvaž. Tendence je dokaj pri-jazna tudi za koruzo, bodisi času primerno suho, kakor tudi za umetno sušeno. Cene so v ostalen neizpremenjene. Pšenična moka se drži zelo čvr-sto, dasi je odjem krušnih mok skrajno slab.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene

Tendence: za pšenico komaj stalna, za koro-zo, oves in rž stalna.

Novosadska borza brez spremembe Tendence neizpremenjena. Promet: 49 v. pšenice, 23 koruze, 11 moke.

Budimpešta. Tendence omahujoča. Pšenica: marec 23.68—23.70, zaklj. 23.70—23.71, maj 24.45 do 24.49, zaklj. 24.49—24.50; rž marec 16.85—16.95, zaklj. 16.95—16.96; koruza maj 16.30—16.35, zaklj. 16.34—16.35, koruza tranzit maj 15.90—15.85, zaklj. 15.90—15.92.

Iz življenja kralja dinamita

Življenje Alfreda Nobla, kralja dinamita in ustanovitelja mirovne nagrade, nikakor ni bilo z rožicami postlano. Genialni iznajditelj je skrival v sebi dvojno dramo. Ta človek, o katerem se je zdelo, da se mu vse posreči, ki je postal neizmerno bogat, je vse svoje življenje sanjal o dveh stvareh: o ljubezni in miru. Ni mu bilo pa dano, da bi to dosegel.

Alfred Nobel se je rodil 21. oktobra 1833 v Stockholmu. Njegov oče Emanuel Nobel je bil švedski inženjer. Kmalu po rojstvu Alfreda se je odpeljal v Peterburg, da bi tam na povabilo ruske vlade uredil tovarno za orožje. Tako je Alfred Nobel preživel svojo prvo mladost v Rusiji. Sedemnajst let star se je peljal v Ameriko, kjer je dokončal svoje inženjerske študije. Med krmsko vojno se je vrnil v Rusijo, v času, ko je bila tovarna njegovega očeta zlata jama. Po tej

balistit in kordit. Leta 1890 je iznašel brezdimni smodnik in je ta patent prodal Nemčiji.

V svojem tridesetem letu se je seznanil z mlado damo, katero je iskreno vzel za ljubico. Nesrečne okoliščine so ga ločile od nje in ona se je poročila z drugim. Vendar je Nobel ni mogel pozabiti. Ostal je vse svoje življenje samec. V neumornem delu je skušal pozabiti. Tudi je silno veliko potoval. »Jaz sem državljani vsega sveta; kjer ravno delam, tam je moja domovina,« je dejal nekoč. Skozi osemnajst let se je najrajši mudil v Parizu in San Remo na italijanski rivijeri.

Nobel je večkrat izjavil, da bi rad iznašel tako strašno eksplozivno snov, da bi onemogočila vsako vojno. »Na dan, ko se bosta dva armadna zbora med seboj popolnoma uničila, se bodo prestrašeni narodi takoj odločili za razorožitev,« je zapisal v nekem pismu. Neprestano je trdil, da on s svojimi tovarnami več stori za mir, kakor vsi kongresi in vse knjige.

Kljub temu je Nobel skrbel, da je vse njegovo premoženje — 62 milijonov zlatih frankov — pripadlo stockholmski akademiji, da more ta vsako leto razdeliti pet nagrad: Tri za najboljše iznajdbe na polju kemije, fizike in medicine, eno za najboljše literarno delo in zadnjo za tistega, ki je najbolj uspešno deloval za mir in razorožitev.

Alfred Nobel je umrl leta 1901. Pet let po njegovi smrti so razdelili prve Noblove nagrade: dobili so jih fizik Röntgen, kemik Hoff in profesor Bering, iznajditelj seruma proti davici; Sully Prudhomme je dobil literarno nagrado, Henry Dunan, ustanovitelj ženevskega Rdečega križa pa je dobil skupno s Fredericom Passy mirovno nagrado.

Pod morjem v Afriko

Na evropski strani severozapadno od Tarife so že začeli s kopanjem tunela; na afriški strani pa bodo začeli še letos. Tunel grade po načrtih adjutanta španskega kralja, podpolkovnika Pedra Jevenoisa. Ideja gradnje tega tunela ni nova; že pred sedemdesetimi leti je francoski inženjer Charles August Laureul de Villedeuil predložil prvi načrt. Pomen tega tunela je ogromen. Ko bo načrt gotov, bo mogoče prepotovati po železnici vso Evropo in Afriko do Kaplanda. Po mnenju geologov se je pred več stotisoč leti udrila zemlja, kjer je sedaj Sredozemsko morje in na novi prostor je vdrl Atlantik. Okean naredivši si pot med današnjim Gibraltarjem in Djebel Mousse (Ceuta). Na najožjem mestu je morje široko dvanajst kilometrov. Toda na tem mestu je dno pregloboko, zato so začeli kopati tunel pet do šest kilometrov zapadno od Tarife. Odtod bo tunel vodil v polukrogu proti maroški obali in bo prišel na svetlo na polovici poti med Tangerjem in Alcazar Seguera. Dolžina tunela bo znašala trideset do šestinideset kilometrov. Na najglobljem mestu bo tunel skopan 450 metrov pod morsko gladino in šestdeset metrov pod morskim dnem. Po proračunu podpolkovnika Jevenoisa bodo znašali stroški okoli 300.000 peset. Ta vsota je dvakrat manjša, kakor vsota, ki jo je Španija izdala za maroške vojne poslednjih dvajset let.

Panika v cirkusu

V malem slovaškem mestecu blizu Njitre se je v cirkusu Wolff za časa odmora pripetila strahovita nesreča. Medtem, ko si je občinstvo ogledovalo kletke cirkuške menežarije, se je nek osemletni deček približal levji kletki. Takrat pa je levinja Queen iztegnila svoje šake skozi mrežo in začela dečka za glavo vleči v kletko. Cirkuški uslužbenci so takoj navalili na zver z železnimi vilami in posrečilo se jim je, da so osvobodili dečka iz strašnega položaja. Tedaj pa je začelo občinstvo strahoma bežati in več oseb se je onesvestilo. Ko so dečka prenesli v bolnico, so zdravniki ugotovili, da je levinja dečka dobesedno skalpirala. Potegnili mu je z glave vso kožo z lasmi vred. Proti direktorju cirkusa so uvedli kazensko postopanje.

Monsignore Borgoncini-Duca, papežev nuncij pri Kvirinalu. Slika je posneta pred prvim velikim diplomatskim sprejemom v novootvorjeni nuncijaturi.

Eksotična razstava v Pragi

V Pragi so te dni otvorili v prostorih velesejske palače zelo zanimivo razstavo eksotične umetnosti. Na razstavi se nahajajo japonski lesorezi, umetniška dela afriških črncev, dalje dela domačinov na Polineziji in Oceaniji, kakor tudi krasni izdelki kitajskih umetnikov. Razstavljenih je tudi mnogo budističnih religioznih umetnin, glinasti sodi iz Peru-a, vzorci japonskega porcelana in tkanin, slonokoščeni izdelki in podobno. Večina razstavljenih predmetov je last češkega pisatelja Joe Hloncke, ki jih je nabral na Japonskem, Kitajskem in Indiji, na Tibetu, na Oceaniji in v Afriki. Med razstavljenimi predmeti so tudi stvari pokojnega francoskega pisatelja Pierre Loti-ja. Mnogi teh predmetov so edini te vrste na svetu in predstavljajo zato ogromno vrednost.

Karahan, novi zastopnik zunanega komisarja sovjetske republike, je prišel v Wiesbaden obiskat dose-danjenega voditelja ruske zunanje politike Čičerina, ki se tam zdravi.

Silna eksplozija

V Essenu je bil pretekli ponedeljek semenj. Ko je bilo okrog desetih dopoldne najbolj živahno, je nastala v nekem poslopju, ki leži skoro v središču trga, strašna plinska eksplozija. Po slopje je dobesedno zletelo v zrak. Tudi sosedne hiše in prodajalne so močno poškodovane. Sila eksplozije je bila tako velika, da je težke kamnite stopnice vrgla čez več hiš na okoliške strehe, ki so zelo poškodovane. Pri eksploziji so bile ubite 3 osebe, ranjenih pa 26. Nekega dečka in neko deklico še pogrešajo.

Miklavževa izbira

vseh modnih potrebščin, samovoznice, roka-vite, nogavice, krasno perilo, je popolna, vabim na prav ugoden nakup

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA

Mladi Coolidge se je poročil

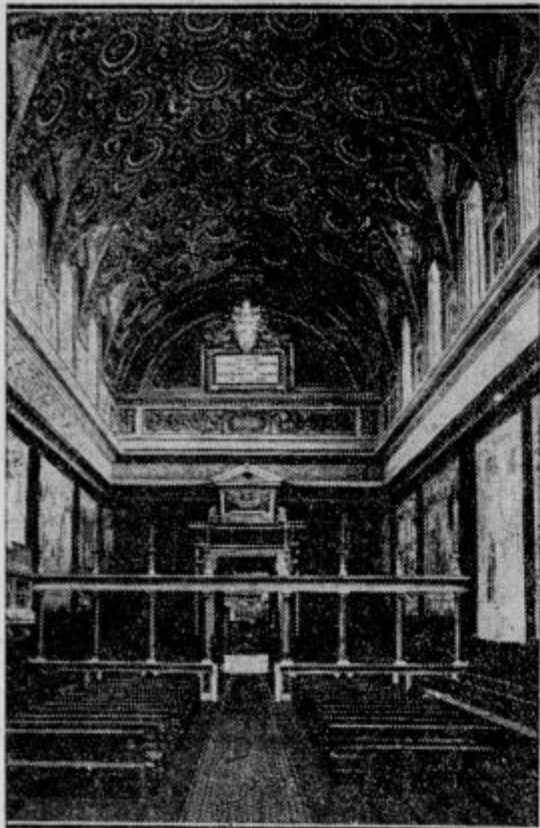
Pravzaprav je bila več let javna tajnost, da se bo John, edini sin takrat še aktivnega in sedaj v prijetnem pokoju živečega predsednika Coolidge-a, poročil z ljubeznivo Florence, hčerko Trumballa, državnega guvernerja v Connecticutu. Oba sta neprestano tičala skupaj, ko je John še z večjo ali manjšo vneto študiral na vseučilišču — večkrat je tako slabo napredoval, da mu je moral njegov predsedniški papa postaviti državnega detektiva za pete, ker mu je očitno bolj šla po glavi gospodična Florence kakor pa pravo. Od tedaj je gospod Calvin Coolidge stopil v pokoj in mladi John ima svoj državni izpit za seboj. Tako je prišel čas, da John lahko izpolni svojo obljubo napram Florence.

»Čisto skromna slovesnost v najožjem družinskem krogu,« je napovedala Florence svojim prijateljicam. — Mestec Plainville v državi Connecticut bo pozorišče. Ali Američani so pač silno navdušeni za vsakovrstne predstave, parade in javne sprejeme in ko je prišel dan poroke, so tisoči oblegali malo cerkvico, v kateri bi se imela vršiti poroka. Varnostna policija je imela obilo posla, da je držala v redu kordon, da so mogle ekvipaže mimo, in ljudje so se drenjali okoli cerkve ter stegovali vratove, kakor da bi se imela izstreliti raketa na luno. V nepregledni vrsti so stali avtomobili iz vseh okoliških mest. Časopisni fotografi in kinooperaterji so na visokih odrih čakali na poročni par in priče.

Premajhen prostor v cerkvi ni dopuščal, da bi radovedni časopisni reporterji mogli osebno gledati poroko. Vse cerkvene klopi so zasedli častni gostje, orgelske piščali pa seveda niso pripraven prostor za časnikarje. Preostalo ni drugega, kakor poročati iz druge roke. Poveljnika policije, majorja Nicholasa, so pridobili za posredovalca in ko je bila poroka končana, so ga reporterji bombardirali z vprašanji. Bilo je 30 reporterjev, 15 moških in 15 ženskih. Ali je bil ženin trezen? Se je li nevesta smehljala? Ali je tast in bivši predsednik Coolidge svojo novopečeno snaho poljubil na lice ali na čelo? In nato seveda tisoč vprašanj, kako so bile oblečene dame. Reporterke so vsekakor prišle na svoj račun in drugi dan so vsi listi prinesli dolga poročila o tem srečnem dnevu Johna in Florence, ki sta se takoj po poroki odpeljala na ženitovanjsko potovanje in nato pričela vsakdanje življenje. Če bo mladi Coolidge razvil svoje politične talente in postal predsednik, kakor njegov oče, bo pokazala bodočnost.

*

Mož pride v hotel in zahteva sobo. Vratar: »Hočete li sobo s tekočo vodo?« Mož: »Sem li riba?«

Kapelica Paolina na Kvirinalu v Rimu, kjer bo januarja poroka italijanskega prestolonaslednika z belgijsko princezino Marijo Jose.

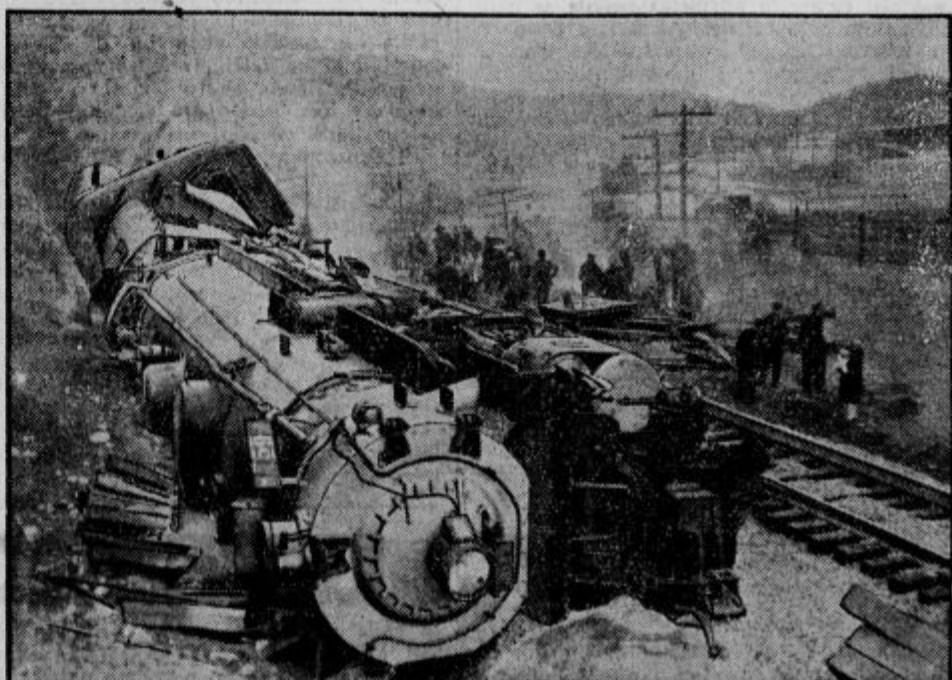
vojni je prišel Alfred Nobel zopet na Švedsko in začel študirati problem eksplozivnih snovi. Leta 1861 je prijavil patent za fabrikacijo »varnega nitroglicerina«, ki ga za delavce ne predstavlja nobene nevarnosti. Par tednov kasneje je strašna eksplozija porušila njegovo tovarno. Ubitih je bilo več delavcev in tudi njegov lastni brat. Javno mnenje je bilo silno ogrčeno in švedska vlada je Noblu prepovedala, da bi zopet v bližini Stockholma sezidal svojo tovarno. Pa tudi po deželi so se ga branili in ker Nobel ni nikjer mogel dobiti zemljišča za svojo tovarno, je napravil svoj laboratorij na nekem parniku na jezeru Mälär.

Leta 1867 je Nobel po dolgem trudu iznašel dinamit. Praktična vrednost njegove iznajdbe je bila očitna in tako je Nobel končno dobil dovoljenje, da je postavil tovarno. Kmalu se je radi cele vrste krvavih katastrof mnenje sveta v najhujši meri obrnilo proti Noblu. Neki Nemec je nosil v svojem kovčku par kilogramov nove eksplozivne snovi in se je nastanil v nekem newyorškem hotelu. Kovček je eksplodiral in porušile so se tri hiše. Nato se je vžgalo več ton dinamita na neki ladji in 47 oseb je pri tem izgubilo svoje življenje. Kmalu za tem je padlo v San Franciscu 14 oseb kot žrtve dinamita. Prva v Nemčiji sezidana tovarna za dinamit je šla kmalu nato v zrak.

Naročniki niso več kupovali pri Noblu. Ladje niso hotele sprejemati njegovih tovorov. Nobel sam je komaj našel hotel v Ameriki, ki ga je sprejel, ko se je pripeljal tja, da bi uredil svoje afe. Kljub temu je počasi premagal vse težave, izpopolnil izdelavo dinamita, sezidal številne nove tovarne, katere je končno združil v trust. Kasneje je iznašel še silnejše eksplozivne snovi:

Velika poplava na južnem Angleškem, kjer je voda v posameznih mestih stala skoro dva metra visoko in seveda povzročila ogromno škodo.

Roparski napad na ekspresni vlak. Blizu Los Angelesa je neka roparska tolpa iztirila ekspresni vlak Southern-Pacific in oropala popotnike do zadnje pare.

Ivan Tavčar: Streghe e demoni

(Traduzione dallo sloveno di Umberto Urbani.)

Tržaška Libreria Internationale Treves je izdala italijanski prevod Tavčarjeve »Visoke kronike«, ki ga je oskrbel Umberto Urbani, znan po mnogih člankih o našem slovstvu, ki so izšli v tržaškem listu »Piccolo« in drugod ter po prevodu romana »Nečista krv« Borisava Stankovića, ki je izšel lani v isti založbi. Izbera tega Tavčarjevega dela utemeljuje prevajalec obširneje s tem, da vsebuje baš to delo vse značilne poteze Tavčarjevega pisateljskega talenta. Opremljen je svojo knjižno s krajšim uvodom, ki v glavnem precej dobro tolmači Tavčarjevo osebnost. Zajemal je zlasti iz dr. Prijateljevih uvodov k Tavčarjevemu »Zbranim spisom« ter iz dr. Izidor Cankarjevega »Obiska«. Njegova izvajanja sicer niso popolnoma brezhibna, vendar pričajo o pridni vlogitvi v delo in o precejšnjem poznavanju naših slovstvenih prilik.

Prevod sam na sebi je dobeseden, nič ni dodanega in nič krajšanega, kakor pravi po pravici prevajalec sam; edina izprememba je v naslovu, ki se glasi »Streghe e demoni« (Čarovnice in besil). To izpremembo opravičuje prevajalec s tem, da je hotel od vsega početka predložiti italijanskemu

čitatelju dobo in ambijent, v katerega nas postavlja pisatelj v »Visoki kroniki«. Reči moramo in odkrito priznati, da se je prevod izvrstno posrečil. Varnost napram originalu je ohranjena skozi vsa knjižna in čeprav je bilo težko pričarati v povsem sodobni italijanski posebnosti obilje Tavčarjevega namenoma starinskega jezika, je svojevrstni vonj, ki izhaja iz Tavčarjevega sloga, skoro do popolnosti prenešen v italijanski prevod.

Zabeležil sem si le nekaj neznatnejših lapsusov (v prvih poglavjih): »Pri tisti priči« prevaja Urbani dobesedno »in presenca di quel testimonia«; »za božje plačilo« — »per far cosa grata a Dio«. Na strani 11, vrsta 13 od spodaj, čitamo »voleva cambiar discorso« na mestu »hotela je nekaj izpregovoriti«, kar je po zmislu napačno. Toda to so neznatne stvari in niso prevodu veliko v kvar. — Več nam da misliti dejstvo, da je g. Urbani, ki tako verno piše lastna imena in ne spreminja niti osebnih niti krajevnih imen, član komisije za izpremembo slovenskih imen v Trstu, ki je markikaterega »Tavčarja« že izpremenila v »Tauciar« in »Tauci«...

Srbske revije v novembru

Srp. Knj. Glasnik prinaša v prozi: preračunano neinterpunkcirano skico Marka Ristića (nadarrealist) s iskanim naslovom: Teatralni subjekt, novela Dalmatinca Nika Bartulovića (Kovačeva subota), dva kratka prevoda iz obilne novelistike Čehova. V pesmih je S. K. Gl. postal zelo širokogrudni in daje prostora najskrajnejšim ekstremistom (Risto Ratković, Rade Drainac, Marko Ristić). Od člankov naj omenim obsežnejšo studijo Evgenija Spektorskega o Čehovu, Momira Veljkovića o Svetoliku Rankoviću, klen članek Milana Bogdanovića: Organizacija prevodne književnosti dr. Dušana Popovića prilog: Odmetanje u hajduke. Pregledi so kot vedno raznovrstni in dobri.

Letopis Maticе Srpske je skoraj brez čisto književnih prilogov. Samo kratko prozo Verke Škurla-Iljić: »Ostupile« prinaša in par pesmi. Zato pa je kulturno-znanstveni del toliko bogatejši. Izstopajo naslednje stvari: Veliki pejzažisti prošlosti i sadašnjosti (Kosta Strajnić), Marginalije (IV., Marko Ristić), Potrebe Bosne in Hercegovine na prosvjetnom polju (Šćepan Grdić) in več nadaljevanj široko zasnovanih studij (o Lazi Kostiću, Svetozarju Miletiću i. dr.). Med beležkami je zanimiva ona E. Zaharova o propadu futurizma v ruski književnosti. Tone P.

J. Zabukovec:

K statistiki mohorianov v posameznih dekanijah

Minuli petek smo objavili, katera župnija je v kakšni dekaniji na prvem in katere na poslednjem mestu. Pri tem smo prinesli za mariborsko škofijo podatke samo za prvih 19 dekanij. Danes zaključujemo to statistiko s tem, da prinašamo podatke še za poslednjih devet dekanij.

20. Rogatec. Prva: Sv. Križ na Slat. 4336. Zadržja: Sv. Ema 1361. — 21. Šmarje. Prva: Ponikva ob j. ž. 5087. Zadržja: Zusem 1068. — 22. Kozje. Prva: Planina 9986. Zadržja: Dobje 1447. — 23. Videm. Prva: Brežice 7581. Zadržja: Zabukovje 800. — 24. Zavrče. Prva: Zavrče 6318. Zadržja: Sv. Trojica v Hal. 1178. — 25. Marenberg. Prva: Sv. Ožbalt ob Dravi 6981. Zadržja: Muta 0. — 26. Dravograd. Prva: Libeliče 3571. Zadržja: Črneče 0. — 27. Dol. Lendava. Prva: Beltinci 4622. Zadržja: Dobrovnik in Turnišče 0. — 28. Murska Sobota. Prva: Tišina 2380. Zadržja: Markovci 0.

Film v osnovnih šolah

Osnovnošolski učitelj A. Dahlke v Berlinu poroča o svojih uspehih, ki jih je imel lansko leto na šoli pri pouku s filmom. Proizvajal je med prostimi urami po razredih pravilne filme ali filme o domoznastvu in pri tem proučeval, kako vpliva film na otrokovo dušo. Pravi, da prvo šolsko leto pod nobenim pogojem ni primerno za film. Tu pride v poštev samo stoječa slika. Treba pa je še tu otroka pravilno vaditi, da sliko zna opazovati. Isto velja povečini tudi še za drugo šolsko leto. Vsak poskus v teh dveh razredih, da bi otroci film razumeli, se je ponesrečil. Tako sta v drugem razredu izmed 35 deklic samo dve učenki mogli povedati malo površne vsebine o proizvajalnem filmu, vse druge so bile zmedene in neme.

Predvajana sta bila dva pravilna filma: Lisica Zvitrepka ter Ribič in njegova žena. Tudi poskus napraviti malo skico o predvajani vsebini, se ni obnesel.

Zato je v istem razredu poskusil učitelj obraziliti snov s skioptičnimi slikami. Tedaj pa je v razredu zavladalo veselje, živahnost in zanimanje. Treba pa je rabiti čim največ koloriranih slik.

Tretji razred je vsaj deloma zrel za film, pa še ta šele tedaj, če je bil vzgojen pravilno gledati stoječe slike. Film pa, ki se v tem razredu proizvaja, mora biti kratek (do 200 m), mora obravnavati enotno snov in se sme učencem le prav redkokdaj nuditi.

V četrtem razredu pride v šoli film do svoje veljave. Pravilice, ki so otrokom po skioptičnih slikah iz prejšnjih let znane, se morejo v tem razredu s filmom ponazoriti. Otrok, ki vsebino pravilice že pozna, more filmu slediti. Razume se pa, da se mora film pravilnice vsebine s vso točnostjo držati. Vse kar je nebištvenega in postranskega, se v filmu ne sme nahajati, ker to učenca zelo moti, in v njegovi mladi duši nastane takoj odpor.

Od pravilnične filma je potem samo en korak do filma iz domoznastva in do poučnega filma v vseh strokah. Ti pridejo v poštev šele na meščanskih in srednjih šolah. Da pa je poučni film smatrati kot najboljšo ponazorilno sredstvo, o tem menda ne dvomi nihče več. Moderne države ga pridno uvajajo v šole, tako n. pr. je češkoslovaško ministrstvo obvezno vpeljalo kinoaparate na vse šole po državi.

Pri nas bo to šlo počasi. Manjka predvsem potrebnih gmočnih sredstev in seveda tudi dobrih poučnih filmov. Sami jih ne produciramo, iz inženstava naročeni pridejo pa zelo dragi. Vendar je upati, da bo naša država, ki za svoje šolstvo ogromno žrtvuje, tudi v tem pogledu brezdvomno šla modernemu pouku na roko.

Film »Zamorci v svetovni vojni«, ki ga proizvaja kino »Ljubljanski dvor«, je parodija na uporabo kolonialnih čet v svetovni vojni. Amerikanci se norčujejo iz vsega, iz črncev, nemških špijonov, antantinih častnikov in iz vojne sploh. Mi smo že svojčas poudarili, da tragedija svetovne vojne ni najmanjše primerna za parodije, tako v literaturi, kot v filmu ne in čas je že, da Amerika s te vrste robo enkrat za vselej preneha.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 28. novembra ob 20: WORMSKI OROŽAR ab. B. Kuponi.

Petek, 29. novembra: Zaprt.

Sobota, 30. novembra ob 20: POHUŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Svečana predstava. Gostovanje gospe Vike Podgorske in g. Hinko Nučiča.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, 1. decembra ob pol 4: »DIVJI LOVEC« Narodna igra s petjem v štirih dejanjih.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za moške v Domu od 14. do 18. dec. se morajo iz nujnih razlogov preložiti na 18. do 22. dec. Priglasji za prejšnji rok veljajo tedaj za ta novi rok, ako se ne preklidejo. — Vodstvo Doma.

Iz društvenega življenja

SPORED ČASNIKARSKEGA KONCERTA

v nedeljo, dne 1. decembra, ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona.

1. Državna himna.
2. A. Debeljak: Praznik Zedinjenja (deklamacija v zboru).
3. a) Belar: Kranjc, tvoja zemlja je zdrava. b) Dev: Koroška narodna. 4. Hochreiter: Praznik zedinjenja (mešani zbor, sopran in bariton solo s klavirjem in harmonijem). Izvaja dijaški pevski zbor I. dr. gimnazije. Dirigent: g. Luka Kramolc. 5. a) V. Mirk: Sumi, potok šumi. b) Z. Prelovce: Bela, rdeča je gredica. Poje slovenski vokalni kvintet (gg. Gostič, Jug, Petrovič, Vondina in Sulc).

ODMOR.

6. a) M. Bajuk: Oblaki so rdeči (moški zbor). b) P. Jereb: Pelin, roža (moški zbor z bariton solom). c) E. Adamič: April (mešani zbor). Poje pevsko društvo »Slavec«. Dirigent: g. I. Repovš.
7. a) J. Pavčič: Če rdeče rože zapade sneg (mešani zbor). b) E. Adamič: Zgodaj vstala mlada je devotika (ženski zbor s klavirjem). Poje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Dirigent: g. Zorko Prelovce.
8. a) J. Brnobič: Na poljani: Na poljani (mešani zbor). b) Dr. A. Dolinar: »Venček narodnih li«. Poje glasbeno društvo »Ljubljana«. Dirigent: g. dr. A. Dolinar.
9. Saint-Saens: Le carnaval des animaux. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Maticе. Dirigent: g. prof. L. M. Škerjanc.

Novo mesto. Drevi ob 8 predava v dvorani tukajšnjega Rokodelskega društva ing. Kotlovšek o Monakovem.

Akademski pevski zbor ima danes ob 8 zvečer v balkonski dvorani univerze skupno pevsko vajo.

Klavirski koncert. Ena najnadarjenejših pianistk, gđ. Poženelova nastopi tudi v letošnji sezoni s samostojnim koncertom v ponedeljek, dne 2. decembra t. l., v Filharmonični dvorani. Gđ. Poženelova je ljubljanskemu koncertnemu občinstvu že dobra znanka z njenih prejšnjih samostojnih koncertov. Po končanem konservatoriju je študirala še dve leti v Franciji in Španiji ter bila učenka znamenite umetnice-pianistke Blanche Selva v Parizu. Za svoj letošnji koncert si je izbrala dela skladateljev: Bacha, Couperina, Scarlattija, Beethovna, D'Indy-a, Schuberta in Schumann-a. — Začetek koncerta točno ob 20. Vstopnice so v predprodaji v Matici knjižarni.

Na smučeh po švicarskih Alpah (Arlberg-Splügen itd.). Znani alpinist in odlični fotomater Karl Koranek, ki je z velikim uspehom tudi v Ljubljani že večkrat predaval in čigar slike so vsakokrat močno zadržile obiskovalce njegovih predavanj, se je odzval vabilu Turistovskega kluba »Skale« ter bo predaval v torek, dne 3. decembra v veliki dvorani hotela Union. To pot nam bo popisal malo poznane kraje Arlberga-Splügena in drugih smučskih terenov v centralnih Alpah. Opozorjamo že sedaj vse alpiniste in predvsem zimске sportnike na to predavanje, ki bo odkrilo nove lepote alpskih krajev po zimi.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 28. novembra: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio-orkestra. 18.30 Portreti iz svetovne literature, dr. R. Tominec. 19.00 Srbohrvaščina, poučuje g. dr. Rupelj. 19.25 Uvod v prenos opere. 19.30 Prenos iz ljubljanske opere: Gojenjski slavček, opera (Förster). 22.00 Glasovna napoved in poročila. 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Petek, 29. nov.: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Glasovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 18.30 Sportno predavanje »Primorja«: Razvoj lahke atletike v Sloveniji v l. 1929, g. Sanein. 19.00 Gospodinska ura, gđ. Krekova. 19.30 Italijansčina, poučuje dr. Stane Leben. 20. Predavanje o slovenskih glasbenih listih, dr. A. Dolinar. 20.30 Večer radio orkestra: »Petričev večer«. 22.00 Glasovna napoved in poročila. 22.15 O morzejvih znakih predava g. Povše.

IDEAL radio slušala BARIJEVE CEVI TUNGSRAM

Drugi programi:

Petek, 29. novembra.

Belgrad: 12.40 Koncert radio-kvarteta; 18.00 Zabavna glasba; 20.00 Prenos opere iz nar. gledališča; 21.30 Cas, nato dnevne vesti. — Varšava: 12.05 Reproducira glasba; 16.15 Reproducira glasba; 17.45 Zborna petje; 19.25 Reproducira glasba; 20.15 Simfonični koncert varšavske filharmonije. — Budapest: 9.15 Pevski koncert; 12.00 Zvonenje; 12.05 Reproducira glasba; 17.40 Koncert vojaške godbe; 19.30 Prenos z opere; 22.40 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.00 Koncert radio-kvarteta; 15.30 Reproducira glasba; 16.30 Akademija v spomin A. Rubinstein; 20.05 Instrumentalni komadi iz oper. — Milan: 11.25 Reproducira glasba; 12.30 Opoldanski koncert; 13.30 Koncert radio orkestra; 16.30 Mladinska ura; 17.00 Koncert radio-kvinteta iz Torina; 20.30 Simfonični koncert; 23.15 Koncert. — Praga: 19.00 Prenos opere iz Brna. — Langenberg: 12.10 Reproducira glasba; 13.05 Opoldanski koncert; 16.00 Knjižna ura; 17.30 Popoldanski koncert; 20.00 Prenos iz Kš na, opera: »Salome«; 23.00 Plesna glasba. — Rim: 13.15 Koncert radio-kvinteta; 16.40 Mladinska ura; 17.30 Popoldanski koncert; 21.02 »Turandote, opera. — Katovice: 12.05 Reproducira glasba; 16.20 Reproducira glasba; 17.45 Literarna ura; 20.15 Simfonični koncert iz Varšave; 23.00 Literarna ura. — Stuttgart: 12.15 Reproducira glasba. 16.00 Popoldanski koncert; 19.30 Ljudska glasba; 21.00 Večerni koncert; 21.00 Radio-reportaža iz Berlina; 21.45 Zabavna glasba. — Torino: 19.15 Večerni koncert; 20.30 Simfonični koncert iz Milana; 23.00 Plesna glasba. — M. Ostrava: 11.30 Reproducira glasba; 12.30 Opoldanski koncert; 16.30 Koncert vojaške godbe; 17.30 Klavirski koncert; 19.05 Prenos opere iz Prage »Strah v današnjih časih«; 22.00 Zabavna glasba.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Plečko

železniški uradnik v p.

dne 27. t. m., po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 28. novembra 1929 ob 3 popoldne izpred hiše žalosti, Poljanski nasip št. 48, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 27. novembra 1929.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Pierre L' Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

Tudi tetka ni več zadovoljna. Že to samo obotavljanje v teh razmerah jo draži, kajti naperjeno se ji zdi zoper njeno avtoriteto in njeno čast.

»Kaj pa čakaš, Rolanda? ... Pravkar si še gladko znala! ...«

»Da... pravkar še...«

»Nikar ne bodi trmasta! Gospoda sta radovedna na konec pesmi... Saj te nisem jaz prosila... Ko si pa že sama začela...«

»Naj bo, da bosta »gospoda« imela svoje veselje! ...«

In Rolanda zapoje... toda to ni več isto dekle... ne več isti glas... ne več ista pesem... Med »sedaje« in »pravkar« leži razdalja, ki loči veliko od malega... svobodo od ubogljivosti:

Notri je, in: Klanjam se! za izvoljenko ozira se. On do Vas me je poslal, da ga ne pozabite. Vijočica naj ga ima — en, dva; en, dva...

Ko je odpela kitico, se je postavil Roger Maude tako-le:

»Prav dobro razumem občutek gospodične Rolande. In vključ neprecenljivemu užitku, ki mi ga nudi njen krasni glasek, se rad odpovem koncu romance, če ji ima petje pokvariti izlet.

Teti Ceciliji ni bila ta priprošnja nič kaj všeč:

»To ni prav, gospod Roger!«

»Pa vendar...«

»Nič vendar. Rolanda je pesem začela in spodobi se, da jo konča! ...«

Rolanda je hvaležno pogledala mladeniča, ki ji je

viteško ponudil svojo pomoč. Toda predobro je poznala svojo teto, ki je bila nedvomno zelo dobra, toda... tako občutljiva v nekaterih ozirih... Radi tega se je bila naučila, kakor prijatelj Pentapon, da je radi posledice bolj, če se ne upira.

Zato je nadaljevala, spet nekoliko bolj »za sé«:

On do Vas me je poslal, da ga ne pozabite. Mnogo sem jih pozabila, tudi njega zapustila. Vijočica naj ga ima — en, dva; en, dva...

In z glasom, ki je postal spet zvoneč, je Rolanda zapela, da se je razlegalo po hosti:

Mnogo sem jih pozabila, tudi njega zapustila...

Na poti, ki je bila posuta z drobnim kamenjem in ki je prehajala v peščeno pot, je bilo slišati tedaj počasno peketanje konja, čigar umazanorumeni barvo je bilo več slutiti nego videti skozi listje.

Na konju je jahal mladenič, ki so mu visele noge ob trupu, a je bil zravnar ter je nosil čelo po konci... morda okoliški kmet, ki se je vračal domov.

Ne teta Cecilija, ne Parižana, nista zapazila jezdec, ki je šel mimo... Saj je takih videti nešteto na otoku! ...

Edino Rolanda je prepoznala barvo Filbertu najljubšega konja, na katerem je vedno jahal, kadar je šel na oddaljena zemljišča, ki so jih imeli njegovi starši v viješlji okoliči.

Edina?... Ne. Stari silen Pentapon, ki ga je zmerom mučila nenasitna lakomnost po sočnih pašnikih, je bil privlekel že — kakor polž svojo hišico — voziček na pot, kjer je jezdec baš šel mimo.

Tudi on je poznal umazanorumeni barvo konja... o, še predobro jo je poznal.

Iztegnil je proti njemu svojo podolgovato rjavosivo glavo in s svojimi nespodobno zelenimi ustnicami mu je nekaj pošepnil, kar je konjiček tako, razumel in kar bi se v človeškem jeziku reklo takole:

»Če smem kaj svetovati tvojemu gospodarju, dovoli, da mu svetujem, naj gre svojo pot dalje. Danes ni primeren dan... če je sploh kateri dan primeren! ... Oh, te ženske! ...«

Jezdec odjezdi, izravnar na svojem konju, ne da bi se ozrl.

Toda v hipu, ko je Rolanda začejala poslednjo kitico:

Mnogo sem jih pozabila, tudi njega zapustila...

se je oglasil slovesno topel, zvoneč moški glas, a vendarle nekoliko se tresoč, v veliki gozdni tišini:

O Magali, ma tant amado. Mete la testo au fenestrount!

Gospod voditelj in Roger Maude sta prisluhnila, a nista ničesar umela.

Rolanda je obmolnila... Teta Cecilija je pri vzdignila glavo. In obe ženski sta umeli.

Poslednje kitice deklica ni dokončala.

Jezdec, tam doli, je svojo končal.

»Kaj pa, če bi se zdaj podali v Herbaudière?...« je nenadoma vzkičnila teta Cecilija, da bi končala zadrego, ki je vse uklenila na mestu, kjer so stali.

»Naprej, v Herbaudière! ...« je ponovil gospod voditelj.

Zajeli so Pentapona, ki se je bil že lotil vinskih trt, in vsak je zavzel svoje mesto na vozičku.

Toda na ostanku poti je zapadla družba v neizrekljivo nerodnost, ki jo povzročajo stvari, o katerih ni vredno, a vendarle žalostno, skoro neprijetno govoriti...

»Ljudske knjižnice iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 26. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 27. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 28. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 29. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 30. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 31. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 32. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 33. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 34. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 35. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 36. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 37. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 38. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 39. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 40. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 41. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 42. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 43. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 44. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 45. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 46. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 47. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 48. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 49. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 50. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 51. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 52. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 53. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 54. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 55. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 56. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 57. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 58. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 59. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 60. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 61. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 62. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 63. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 64. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 65. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 66. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 67. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 68. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 69. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 70. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 71. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 72. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 73. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 74. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 75. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 76. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 77. zvezek: Lorencini, Haggard, H.C. CESARIA MONTFUME 32 Din. vez 42 Din. 78. zvezek: Lorenc

Za Miklavža

100% popusta, pri znani trdki
GRICAR & MEJAC
Šelenburgova 3

Ne pozabite na darilo — za Sv. Miklavža!
Pred nakupom si oglejte našo bogato zalogo

gramofonov in plošč

še priporoča

Tehnik-JOSIP BANJAI

LJUBLJANA — Miklošičeva cesta št. 20
V palači Okrožnega urada

Prodaja tudi na obroke!
Kolosalna izbira!

Rastlinski zdravilni likerji „Triglav“

za želodec, Grenki in sladki. Malinov sok, garantirano pristni, rum najfinejša kakovosti, domače sadno žganje (slivovka, hrušev, sadivec in brinjevec) pristno, nudi:

Rastlinska destilacija »Triglav«, L. Pristavec, p. Preserje pri Ljubljani.
Zahtevajte cenik!

Trame, drva

in tudi cele gozdove kupuje
Leopold Pristavec, lesna trgovina, p. Preserje pri Ljubljani.
Stavite oferte!

Sadno drevje

za saditev na stalno mesto, sorte po sadnem izboru za Slovenijo, oddaja drevesnica Leopold Pristavec, Jezero, p. Preserje pri Ljubljani.

P. n. občinstvu sporočamo, da otvorimo s 1. decembrom t. l. v Ljubljani na Mesnem trgu št. 12 „Pod Trančo“

novi trgovino

z najrazličnejšim manufakturnim in galanterijskim blagom. Kot zadržarjem nam je namen poceniti vse življenske potrebščine, zato smo tudi v novi trgovini nastavili izredno nizke reklamne cene. **Pridite in ogledite si jih, nikogar ne silimo k nakupu.**

Za obilen obisk se priporoča

PRODUKCIJA T. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Mesni trg 12
„POD TRANČO“

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Pranje perila
in slično, na domu, iščem. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca«.

Službodobe

Žagarja
za venecijanko in krožno žago na vodni transmijski pogon sprejme Jakob Dereani, Zuzemberk.

Inkaso zastopnike
sprejme trdka Singer, Kranj, Glavni trg 3.

2 ključav. pomočnika
dobro izveščana, tudi kot samostojna vodovodna inštalaterja, sprejme takoj v trajno delo Ivan Triller, ključavničar in vodovodni inštalater, Bled.

Učenec
se sprejme takoj. Slaščičarna Wistan, Maribor, Aleksandrova 64.

Žagarja
sprejemam na žago venecijanko z električnim pogonom. — Jos. Puncer, Laško.

Posredovalnica Ogrinc
Miklošičeva 28, telef. interurban 3109, rabi šefkuharja, kuharice, natakarice, služkinje. Za odgovor dvodinar, znamka.

Pouk

Šoferska šola
L. obl. kone Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Oblastveno koncesionirana šoferska šola
I. GABERŠČIK.

bivši komisar za šoferske izpite. Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov in praktična vožnja z zaprtim in odprtim avtomobilom. Poučuje tudi privatno. Prihodnji tečaj se prične 2. decem.

Stanovanja

Opremljena soba
se odda solidnemu gospodu. Naslov v upravi pod št. 13.411.

Mesečno sobo
s hrano in vso postrežbo oddam solidnemu gospodu v bližini Tabora. Naslov v upravi pod št. 13.438.

Veliko sobo
in kuhinjo blizu Zelene jame oddam mirni stranki s 1. decembrom. Naslov pri upravi pod št. 13.435.

Vnajem

Lep lokal
v sredini mesta, pripraven za vsako trgovino ali pisarno, zračni in svetel, se odda takoj v najem. Vprašati pri L. N. Šoštar, Maribor, Aleksandrova c. št. 13.

Ženitbe

Kmetijski fant
z Goriškega, s precejšnjim denarnim premoženjem, se želi seznaniti v svrhu ženitve s kmetskim dekletom ali vdovo brez otrok v starosti 28 do 32 let, kot gospodar (zet). Sprejemam le resne ponudbe. Ponudbe pod »Gorica« št. 13.423 na upravo lista.

Radio

Radio-aparat
štiricevni, z zvočnikom, akumulatorjem, izvrsten, poceni proda Hešik, Ljubljana VII, Medvedova 36.

Poizvedbe

Pozabljen je bil
v vlaku, ki vozi ob 11.45 dop. iz Ljubljane proti Jesenicam, mal zavitek z belimi trakovi, in sicer od Kranja naprej. Pošten najditelj se prosi, da istega odda v trafiko na kolodvoru v Kranju.

Glasba

Klavirji
in pianini svetovnih trdki po znižanih cenah v zalogi! Na obroklet M. Ropas, Celje — Popravila uglaševanje!

GLASBENI INSTRUMENTI
gramofoni, harmonike
direktno iz
Tovarne
oz. tov. skladišča
ZINČAVATEL BREZBERČNI
KARSLIC
Mainold Herold
Maribor št. 102 A.

Kupimo

20% kronske bone
kupi Pučka štedionia i založni zavod d. d. Osijek
Desatičina ul. 27

Hrastove blode

in hrastove plohe od 55 milimetrov debele naprej kupuje stalno J. Pogacnik, lesna industrija Škofja Loka (ob kolodvoru)

Želod

lipovo in javorjevo seme. Vsako množino - plača po najvišji dnevni ceni FRUCTUS — Ljubljana Krekov trg 10/1.

Železnih cevi

4 cole svetlobe, kupim 120 m. Stare in dobro ohranjene imajo prednost. Ponudbe na naslov: M. Žumer, Železniki nad Škofjo Loko.

Mahovino

hrasta in sliv ter bučne peske, kupujemo. — Ponudbe z vzorci na G. Hoffmann & Co., Zagreb, Berislavičeva 3.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah. CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Kupim polnojarmenik

60—80 cm, z lokomobilom

od 40 HP dalje, kurjeno z žaganjem in lesenimi odpadki — vse v dobrem stanju. — Ponudbe je poslati pod »LOKOMOBILA« na upravo »Slovenca«.

Karl Lebitch

oblastno zapriseženi civ. geometer

je včeraj ob devetih zvečer mirno izdihnil svojo blago dušo. S ponosne višave njegovega sokolskega gradiča pri Brezicah ga pospremiti njegovi dne 27. novembra ob štirih popoldne k večnemu počitku v njegovo pujsko domovino, kjer bo, neutrudni, dne 28. novembra ob treh popoldne našel zaželjeni mir ob strani svojih dragih v grobnici, ki si jo je omislil sam.

Celje, dne 26. novembra 1929.

Otroci: Antonija Lebitch, avstr. poštarica v pok. v Gradcu. Karl Lebitch, avstr. pravi uradni svetnik v Gradcu. Mici Oswatitsch roj. Lebitch, soproga veletržca v Celju. Fran Lebitch, trgovec v Celju. — Pastorki: Dr. ing. Julij Donau, priv. docent na tehn. visoki šoli v Gradcu. Dr. Viljem Donau, zobozdravnik v Gradcu. Štefi Altziebler roj. Donau, soproga višje sod. svetnika v Gradcu. — Vsi vauki in ostali sorodniki.

Radio na odplačilo!

3 elektronski aparati Z 3, sprejema vso Evropo v zvočniku, z najfinejšimi elektronskimi (Phillips ali Barium), 1 akumulator Varta 18 Amp., 1 anodna baterija 90 voltov, kompletan antenski in zemeljski material in 1 posebno fin zvočnik s krasno svileni sliko; pri naplačilu Din 300— še 12 obrokov po Din 180— mesečno, pri točnem odplačevanju brez obresti ali drugih stroškov **4 elektronski aparat Z 4**, vse pritlikline kakor zgoraj pri naplačilu Din 300— še 12 mesečnih obrokov po Din 225—.

Za dobro delovanje lamčim!
Kljub prvovrstni kakovosti najcenejši!

V zalogi vse vrste radio-aparatov po najnižjih dnevnih cenah, aparati za priključitev na omrežje brez baterij, velikanska zaloga sestavnih delov, veliki aparati za restavracije in kino-podjetja, ki nadomestujejo največjo godbo in kjer se lahko poleg radia uporabljajo tudi gramofonske plošče.

Radio Franc Bar
Ljubljana, Mesni trg 5 / Tel. 2407

Za Miklavža in Božič si naročite lahko že sedaj, postavim Vam pa aparat na željo tudi pozneje

Zahtevajte brezplačno novi cenik za leto 1930

Obrt

F. Cuden
Ljubljana

Prešernova ulica št. 1

Poročni prstani

IVORNICA

STAMPILJK
I. SOKLIC

MARIBOR

Aleksandrova cesta 44

Priporoča se

delikatesna

trgovina

in zajutrkovalnica

J. BUZZOLINI

Ljubljana, Lingarjeva ul. (za škofijo).

Kašo,

vedno svež oddaja na dabelo veletrgovina

A. VOLK, LJUBLJANA

Restljeva cesta 24.

Naznanja se

da so prispela nova dalmatinska vina, ki se točijo v gostilni pri »Tratniku«, Sv. Petra c. 25 in Kette-Murnova cesta 26.

Istotam domača in dalmatinska kuhinja in vsak dan sveže morske ribe.

Prodamo

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razposiljam po povzetju oammani 5 kg. Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb Ilica 82.

Drva, premož, koks

pri trdki »Kurivo«, Dunajska cesta 33. Javna skladišča (Balkan), telefon št. 3434.

Priklonni voz

tipa Ford, popolnoma nov, malo rabljen, se proda po izredno ugodni ceni. Interesentje naj se javijo na upravo »Slovenca« pod »Ford« št. 12.493.

Špecerija

Proda se takoj stara, vpeljana špecerijska trgovina z vso zalogo in inventarjem vred v Ljubljani. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Špecerija« št. 13.054.

MLade prašičke

prodam. Gostilna »Napoleon«, Tržaška cesta 4.

Razno

V dosmrtno oskrbo

popolno, sprejemam samsko osebo z nekoliko premoženja. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Doslomrtna oskrba« št. 13.387

Prvovrstna apnena jajca

v zabojih po 720 ali 1440 kom. **Din 1.38 kom.** postavno Poljčane, vključno zaboja, razpošilja po povzetju

Exportna družba

Matheis - Suppanz in drug

Maribor Poštni predal št. 6

Zanesljivo zdravilo za nego las je novo iznajdena francoska pomada.

Sedaj 95% piešastih zopet dobi nazaj svoje izgubljene lase, tedaj je oni, ki mu izpadajo lasje ali sive, ali so mu izpadli do polovice, uverjen, da se mu zopet povrnejo lasje in ozdravi lasno tkivo, odstrani pa perhaj, srbež in vse one boli, vsled katerih lasje izpadajo ali osive. Pošlita po povzetju »MISEL«.

Vasina, Beograd. — Prodaja tudi lekarna Delini, Knez Mihajlova 1. Doze 60, 80, 100 in 160 gr

Cene 115, 150, 185 in 290 dinarjev. Nekaterim osebam zadostja 60 gr, drugim pa 160 gr, kakor je komu več ali manj obolelo lasno tkivo. Nekatera oseba porabi 160 gr pa jej ne zraste takih las, kot jih je imela, tedaj pošljemo na svoje stroške še 160 gr omenjenega zdravila.

— V vsaki dozi je priloženo navodilo o uporabi in garancija za uspeh. — Poštnina gre na naše stroške.

PUH - PERJE

R. MIKLAUC LJUBLJANA

Ali Vam je znano

da že skozi 20 let prodaja

trrdka I. N. Šoštar

v Mariboru, Aleksandrova c. 13

najboljše ANGLEŠKO in ČEŠKO SUKNO za plašče in obleke, volneno blago, batist, šifon, flanel, izgotovljene obleke in perilo, posteljne oode, perje in puh, zastore, preproge i. t. d.!

Cene nizke, postrežba strogo solidna. — En poizkus zadostuje, in postanete naš stalen odjemalec.

Velour, suhno in plis

velika izbira, nizke cene

Š. MIKLAUC - Pt. Skopje

Ljubljana, Lingarjeva ulica, Medarska ulica — Pred Skofijo

LES

smrekova, jelova in borova debela za žago kupim v vsaki količini. Ponudbe z označbo cene ob oddaji postaja na naslov: Hartner, Murska Sobota.

Dražba posestva

št. 55 in 57 na Poljanski cesti v Ljubljani bo dne 29. novembra ob 10 dopoldne na sodišču soba 15. Posestvo obstoji iz dveh hiš z gospodarskim poslopjem, z gostilno in mesarijo ter vrtom, dalje treh parcel za stavbišče na Ižanski cesti.